Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган. ◉ № 38 (6. 527) ◉ 1988 йил 16 февраль, сешанба ◉ Баҳоси 3 тийин

XIX

Янгиланиш йўлидан

ИЗЛАНИШ САРИ

◆ Тошкент фурнитира-пластмассалари экспериментал заводида ўзини ўзи бошқариш ишда юксак натижаларга эришиш учун меҳнат аҳлининг куч-ғайратини бирлаштириш ва ташаббусини ривожлантиришга ёрдам беряпти.

Ҳозир корхона тўла хўжалик ҳисоби асосида иш юритяпти. Корхонада янгича шароитдаги иш коллективга катта омил бахш этяпти. Бу ерда яна бир муҳим тадбирга тайёргарлик кўриляпти. Корхонада маҳсулотнинг давлат қабулини жорий этиш учун ҳозирлик кўрилмоқда.

Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси шарафига коллектив муносиб меҳнат совғаси тайёрлашга киришди. Ҳозиргача 40 га яқин ишчи анжумангача ўн иккинчи беш йилликнинг уч йиллик план топшириғини бажариш учун астойдил меҳнат қиляпти.

Шуниси характерлики, корхонада янги йилдан тежамкорлик ва иқтисод учун кураш кенг йўлга қўйилди. Масалан, планга қўшимча равишда 1200 килограмм полистирол ва бошқа қимматли хом ашё материаллари тежашга аҳд қилинган.

Янгича хўжалик юритиш усулини бу ерда фақат асосий ишлаб чиқариш соҳасидаги ишчиларгагина эмас, ёрдамчи соҳаларнинг хизматчиларига ҳам чуқур сингдириш учун иқтисодий ўқувга муҳим аҳамият бериляпти.

Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси олдидан

Ҳайдовчилар аҳди

◉ «Красновосточное» депоси дарвозасидан ҳар тонг 81 та троллейбус ҳамшаҳарларимиз хизматига чиқяпти. Бу комфортабелли «ЗИУ-5» маркали машиналар 4, 5, 17, 18, 21-маршрутларда ҳаракат қилиб минглаб аҳоли манзилини яқин қиляпти.

Маршрутлараро социалистик мусобақада тажрибали ҳайдовчи Муҳит Носиров бошчилигидаги 17 ва 18-маршрут ҳайдовчилари пешқадамлик қилишмоқда. Уч ярим йиллик план топшириқларини Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси очиладиган кунгача бажаришга аҳд қилган Н. Комолов, Л. Давляева, В. Куксин, А. Кондратьев, Х. Ҳусанов сингари ҳайдовчилар сменада нормага қўшимча 400-500 йўловчига юксак маданий хизмат кўрсатишяпти.

Ф. АБДУРАҲИМОВ.

Саф кенгаймоқда

◉ «Средазэнергоцветмет» ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси шарафига бошланган социалистик мусобақани кун сайин авж олдирмоқда.

Меҳнат беллашувида электр ремонти цехидаги А. Қўчқоров ва қозонхона-трубина цехидаги А. Добраскоков етакчилик қилаётган бригадалар пешқадамлик қилишмоқмоқда. Ўнлаб ишчилар эса графикдан ўзиб ишлашяпти.

Бирлашма ишчи ва хизматчилари ўтган йилда ҳам самарали ютуқларни қўлга киритган эдилар. Улар ўтган йили планни ортиғи билан адо этган эдилар.

Республикамиз энергетика ва рангли металлургия корхоналари учун трубина, иссиқлик қозонлари, электр двигатель ва трансформаторлар етказиб берадиган бу бирлашма ишчилари орасида коммунистлар анжумани кунигача 12-беш йилликнинг 3 йиллик план топшириғини бажариш ташаббусига қўшилаётган ишчилар сони тобора ошиб бормоқда.

ЗАМОНДОШИМИЗ

СУЛОЛАНИНГ САРВАРИ

Ҳар касб-ҳунарнинг ўз гашти-сурури бор. Яна шуни айтиш керакки, касб-ҳунарни одам улуғлайди, шунинг учун у эъзоз топади. Агар қайси касб-ҳунар эгаси томонидан шараф топса, унга ёш авлод ҳам интилади, натижада сулола пайдо бўлади. Сир эмаски, жўшқин ҳаётимизда ишчилар, олимлар, артистлар, ўқитувчилар, врачлар сулолалари кўплаб учрайди. Ана шундай бир сулола — инженерлар сулоласи ҳақида ҳикоя қилмоқчимиз.

Клавдия Георгиевна «Главсредазирсовхозстрой» системасидаги ирригация бўйича давлат махсус конструкторлик бюросининг етакчи инженери, ўз ишининг жонкуяри, меҳрибон мураббийдир. Унинг турмуш ўртоғи Иван Иванович «Узбекгазстрой» трестида бош инженер бўлиб ишлайди. Ота-онадаги илм-фанга фидойилик хислати фарзандларига «мерос» бўлиб ўтган. Шу боис бўлса керак биз тилга олган инженерлар сулоласининг ҳар бир аъзоси мустақил изланиш йўлидан боришяпти. Ўғиллари Сергей — керамзит заводида, қизлари Инна — Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасида меҳнат қилиб, техника оламининг сир-асрорларини ўрганиб боришаяпти.

Оила аъзоларининг касбларига диққат қилиб, уларнинг ҳар бирининг меҳнатдаги ўз йўлига таҳсин айтасиз: ота — газ инженери, она — ирригациянинг етук мутахассиси, ўғил — электроника бўйича, қизи — авиация инженери! Қарангки, фарзандлар ота-она изидан боришса ҳам, ўз қобилиятларига яраша касб-кор танлашган.

Клавдия Георгиевна Гелетина мана чорак асрки бир корхонада меҳнат қилиб келяпти. Унинг кўксини «Меҳнат ветерани» нишони ва Бутуниттифоқ Халқ Хўжалиги Ютуқлари Кўргазмасининг бронза медали безаб турибди. Инженер онахон фақат корхонада «шўнғиб» олиб меҳнат қилавермайди. Бўш вақт топдими — сафарга чиқади. У тез-тез Мирзачўлдаги хўжаликларда, Жиззах пахтазорларида бўлиб, азиз пахтакорлар билан дилдан суҳбатлашади, уларнинг дардини, истакларини эшитади. Шунинг учун уни: «Пахтакорларимиз мададкори, пахта жонкуяри» ҳам деб эъзозлашади.

Иван Иванович эса зангори олов ҳар бир хонадонда ҳамиша ёниб туриши учун бир лаҳза бўлсин тиним билмайди. Худди ота каби уларнинг фарзандлари ҳам ўзлари каби фидойи бўлиб камол топишяпти.

Кўпинча инженерлар хонадонида алла-паллагача чироқ ўчмайди: куни бўйи ечилмаган муаммолар оила даврасида муҳокама қилинади. Чунки бугунги фан-техника тараққиёти, жадаллаштириш билан қадамба-қадам бориш шуни тақозо этади-да.

Ҳ. ИКРОМОВ.

СУРАТДА: Клавдия Георгиевна Гелетина.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ БЮРОСИДА

Шаҳар партия комитети бюросининг навбатдаги мажлисида КПСС XXVII съезди талаблари асосида маҳсулот сифатини яхшилаш тўғрисидаги партия ва ҳукумат қарорларининг бажарилиши устидан назорат борасидаги Тошкент тўқимачилик комбинати партия комитетининг иши муҳокама қилинди.

Партия комитети коммунистларнинг ишлаб чиқаришдаги авангардлик ролини, кадрларнинг топширилган иш учун масъулиятини ошириш бўйича муайян партиявий-сиёсий ишларни олиб бораяпти, деб қайд этилди.

КПСС Марказий Комитети секретари А. П. Бирюкова 1987 йил февралида тўқимачилик комбинатига ташриф буюрганида билдирган танқидий мулоҳазалар ва таклифлар бўйича тадбирларнинг бажарилишига муҳим эътибор берилди.

Аммо партия комитети ва цех партия ташкилотлари томонидан назоратнинг йўқлиги туфайли бозори касод бўлган, харажатини қопламайдиган газламаларни ишлаб чиқаришни янгилаш масалалари суст ҳал этилмоқда. Қатор йиллардан бери қўл меҳнати салмоғи 33 процент даражада турибди, йигирув, тўқув ва оқлашда ишлаб чиқариш қувватларидан қониқарсиз фойдаланилмоқда, фондларнинг самарадорлиги пасаймоқда.

Комбинат партия комитети, коммунист-раҳбарлари сифат группаларини ташкил этиш билан суст шуғулланишмоқда. Ҳозирча бундай группалар 375 кишини қамраб олган холос. Тўла хўжалик ҳисобига ўтиш юзасидан олиб борилаётган ишлар участкалар, бригадалар ва ҳар бир ишчига етказилмаган. Ташкил этилган 274 бригададан атиги тўрттаси хўжалик ҳисоби бўйича ишлаяпти. Асосий касблардаги ишчи кадрларнинг қунимсизлиги юқори даражада турибди, ҳунар-техника билим юртларининг битирувчилари ишлаб чиқаришда муқим ишлаб қолаётгани йўқ, уларнинг кўпчилиги ишлаб чиқариш нормаларини бажармайди. Ёшлар ётоқхоналари тўлиб-тошиб кетган, уларда зарур мебеллар, жиҳозлар етишмайди.

Кадрлар билан ишлашнинг қониқарсизлиги, ишлаб чиқариш ва меҳнат интизомининг кўп сонли бузилишлари хўжалик фаолияти натижаларига салбий таъсир этмоқда.

Бюро Тошкент тўқимачилик комбинати партия комитети коммунист-раҳбарларининг коллективни халқ истеъмоли товарларини ишлаб чиқариш планларининг бажарилишига сафарбар этиш, маҳсулот ассортиментини кенгайтириш ва унинг сифатини тубдан яхшилаш, хўжалик механизмини тўла хўжалик ҳисобига ўтказиш борасидаги ташкилий ва сиёсий ишини етарли эмас, КПСС XXVII съезди талабларига жавоб бермайди, деб топди.

Бюро партия комитети, коммунист-раҳбарлар (У. С. Султонова, Б. К. Эргашев) зиммасига аҳолининг халқ истеъмоли товарларига эҳтиёжи янада тўлароқ қондирилишини, маҳсулот сифатининг тубдан яхшиланишини таъминловчи конкрет чора-тадбирларни амалга ошириш, коммунистларни, комбинат барча ходимларини иш самарадорлигини оширишга сафарбар этиш, давлат корхонаси (бирлашмаси) тўғрисидаги Қонунда белгиланган имкониятлардан тўлароқ фойдаланиш вазифасини юклади.

Комбинат коммунист-раҳбарларига бозор ва буюртмачилар талабларига мувофиқ 1988—89-йилларда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар ассортиментини янгилаш, харажатларини қопламайдиган ва бозори касод бўлган товарларни ишлаб чиқаришдан олиб ташлаш, маҳсулот сифатини оширишда фаннинг ролини кўтариш топширилди.

Фрунзе район партия комитетига, тўқимачилик комбинати партия комитетига коллективларни халқ истеъмоли товарларини ишлаб чиқариш давлат планларининг сўзсиз бажарилиши ва уларнинг сифатини яхшилашга сафарбар этиш, ишчи-хизматчилар турмуши ва бўш вақтини ташкил этишни тубдан яхшилаш топширилди.

Маъмурият фаолияти устидан назорат комиссиялари, халқ контролёрлари, комсомол прожекторлари ролини ошириш, ана шу масалаларни ҳал этишда коммунистлар аттестацияси имкониятларидан тўлароқ фойдаланиш таклиф этилди.

Бюрода, шунингдек «1986—2000 йилларда халқ истеъмоли товарларини ишлаб чиқариш ва хизмат соҳасини кенгайтириш комплекс программасини бажариш борасидаги шаҳар партия комитети ва совет органлари ишидаги жиддий камчиликлар ҳамда мазкур масалалар ҳал этилишини жадаллаштириш бўйича шошилинч чоралар тўғрисида»ги масала ҳам кўриб чиқилди.

Партия комитетларининг меҳнат коллективларини комплекс программани бажаришга сафарбар этишдаги пассивлиги, лоқайдлиги беш йилликнинг икки йили якунлари бўйича комплекс программада кўзда тутилган контроль топшириқлардан ортда қолиши 87,5 миллион сўмни ташкил этишига олиб келди, деб қайд этилди. 1987 йилда 33 миллион сўмликдан зиёд халқ истеъмоли товарлари кам етказиб берилди.

Район ижроия комитетларининг принципсизлиги, район партия комитетлари ва бошланғич партия ташкилотлари томонидан назоратнинг бўшлиги натижасида етарли ишлаб чиқариш потенциалига эга бўлган машинасозлик комплексининг аксарият корхоналарида иш ҳақи фондининг ҳар бир сўмига халқ истеъмоли товарларини ишлаб чиқариш чиқишиб бўлмайдиган паст даражада қолиб келаяпти. Ўтган йил якунларига кўра иш ҳақи фондининг ҳар бир сўмига Тошкент трактор заводида 21 тийинлик, «Компрессор» заводида — 13 тийинлик. «Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасида 23 тийинлик товар тайёрланди. Тепловоз ремонти заводи, 1-автомобиль ремонти заводи, «Промстройиндустрия» ишлаб чиқариш бирлашмаси каби корхоналарда бу кўрсаткич 3 тийиндан камроқни ташкил этди.

Халқ истеъмоли товарлари сифати ва ассортиментини, техник ва эстетик савиясини, эксплуатацион жиҳатларини яхшилашда ҳамон жиддий камчиликларга йўл қўйилмоқда. 1987 йилда текширилган «Малика» трикотаж бирлашмаси, тўқимачилик комбинати, «Учқун» тўқимачилик-галантерея бирлашмаси, «Металлообработка» бирлашмаси, «Узбексельмаш», агрегат заводлари, Тошкент ўйинчоқлар фабрикаси маҳсулотларининг 50 процентдан 100 процентигача бракка чиқарилди.

Аҳоли ўртасида эҳтиёж катта бўлган товарлар ва буюмларнинг янги турларини ўзлаштириш чиқишиб бўлмас даражада суст олиб борилляпти.

Қайта-қайта танқид қилинишига қарамай, «Ташсельмаш», «Таштекстильмаш» заводлари, авиаремонт заводи, «Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Средазкабель», «Тошкент трактор заводи», «Узбексельмаш», «Ташэкс», «Узбекхлопкомаш» бирлашмалари каби йирик корхоналар мураккаб рўзғор техникасини ишлаб чиқаришни планлаштиришмаяпти.

Ҳамон халқ истеъмоли товарларини ишлаб чиқаришда иккиламчи материаллардан, яроқли чиқиндилардан бўш фойдаланилмоқда. Шаҳар бўйича жаъми ойна чиқиндиларининг саккиз процентидан, ёғочга ишлов бериш ва тахта қирқиш чиқиндиларининг 54 процентидан, полимерларнинг 70 процентидан фойдаланилмоқда.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети халқ депутатлари маҳаллий Советларига бериб қўйилган кенг ҳуқуқ ва имкониятлардан тўла равишда фойдалана билмади. Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети ҳузурида ташкил этилган халқ истеъмоли товарлари бўйича идоралараро координация маркази (Х. Х. Тошхўжаев) ўз ишини суст йўлга қўймоқда.

Район ижроия комитетлари комплекс программа бажарилиши устидан назоратни эътибордан тўла четда қолдирганлар.

Министрлик ва маҳкамалар, бошланғич партия ташкилотлари аҳолини юқори сифатли товарлар ва хизмат турлари билан таъминлаш нақадар муҳим сиёсий аҳамиятга эга эканлигини тўла тушуниб етганларича йўқ, улар мазкур масалада коммунист-раҳбарларга зарур партиявий талабчанлик кўрсатмаяптилар.

Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлиги, Ўзбекистон ССР Агросаноат Давлат комитети, Ўзбекистон ССР Автомобиль транспорти министрлиги, «Главташкентстрой» корхоналари хизмат кўрсатиш бўйича 1987 йил план-топшириқларини барбод этдилар. Аксарият корхоналар маиший тармоқ етарли кўламда амалга ошираётган анъанавий хизмат турларини ўзлаштиришга киришаяпти.

Халқ истеъмоли товарларини ишлаб чиқаришда кооперативлар ва якка тартибдаги меҳнат фаолияти имкониятларидан ўта суст фойдаланилмоқда. Шаҳарда 154 кооператив мавжуд бўлса, саноат корхоналари ҳузурида ҳозирда атиги 15 та кооператив ташкил этилган. Ҳамза, Чилонзор, Киров районларининг корхоналарида бундай кооперативлар ҳали ҳам ташкил этилмаган.

Хўжалик юритишнинг янги шароитларида Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг савдо Бош бошқармаси, савдо ташкилотлари ҳамон пассивлик қилишяпти, халқ истеъмоли товарларини ишлаб чиқариш кўламини кенгайтириш, етказиб бериш ва сифатини ошириш устидан назорат соҳасидаги ўз ҳуқуқларидан фойдаланмаяптилар. Шартнома нархлари бўйича реализация қилинадиган «Н» индексли товарларни ишлаб чиқариш ва сотиш каби савдо ва саноат ҳамкорлигининг илғор кўринишларидан ўта қониқарсиз фойдаланилмоқда.

Бюро Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети, район партия комитетлари ва район ижроия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари ва хўжалик раҳбарлари эътиборини 1986—2000 йилларда Тошкент шаҳрида халқ истеъмоли товарларини ишлаб чиқариш ва хизмат соҳасини ривожлантириш комплекс программасининг социал-сиёсий аҳамиятига етарли баҳо берилмаётганлигига қаратди. Улардан халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқаришни кўпайтириб бориш, аҳолининг юқори сифатли товарларга ва пулли хизматларга тўлов қобилиятига эга бўлган эҳтиёжини қондириш, халқ истеъмоли товарларини ишлаб чиқариш ва хизмат соҳаси программаларини бажаришда йўл қўйилган қолоқликка барҳам бериш бўйича дадил чоралар кўриш талаб қилинди.

Бюро мажлисида, шунингдек, шаҳар партия комитетининг «Тошкент шаҳрида уй-жойларни ҳисобга олиш ва тақсимлашда социал адолат принципларининг бузилиш фактлари тўғрисида»ги 1987 йил 8 декабрь қарорининг бажарилиши ҳам кўриб чиқилди.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети уй-жой бошқармаси бошлиғи Т. Ф. Крушельницкий, шаҳар суди раиси К. Н. Носиров, Ҳамза район партия комитети биринчи секретари Ф. Н. Нажмитдинов, Куйбишев район ижроия комитети раисининг ўринбосари А. А. Аҳмаджонов, Октябрь район ижроия комитети раисининг ўринбосари В. И. Гришченколарнинг ҳисоботлари тингланди. Ўтган давр мобайнида бўш ётганлиги аниқланган 500 квартирадан 350 таси бўйича номувофиқлик бартараф этилган, ўзбошимчалик билан эгалланган 186 квартира бўшатилган. Паспорт режимини бузувчиларга нисбатан маъмурий чоралар кўрилган. Корхона ва ташкилотлардаги, истиқомат жойлари бўйича район Советларининг ижроия комитетларидаги навбатчилар рўйхатлари тартибга келтирилиб, кўриб чиқилган ва тасдиқланган. Мазкур рўйхатлар умум эътибори учун меҳнат коллективларида ва район ижроия комитетларида кўргазмага қўйилган.

Уй-жой органлари, район ижроия комитетларининг квартира бўлимларидаги кадрлар қайта кўриб чиқилиб, мустаҳкамланмоқда.

Ҳамза район партия комитети бюросининг қарори билан КПСС аъзолари — район халқ судьялари И. А. Циганаш, Т. К. Мардиевага ҳайфсан эълон қилинган, А. И. Шуровага қонунга хилоф равишда эгалланган квартиралардан кўчириш тўғрисидаги гражданлик ишларини кўриб чиқишда тартиб бузилишларига йўл қўйганлиги учун танбеҳ берилган.

Чилонзор район партия комитети бюроси КПСС аъзоси В. В. Тетеневга Октябрь район ижроия комитети раисининг ўринбосари вазифасида ишлаган пайтида квартираларни ҳисобга олиш ва тақсимлашда тартиб бузилишларига, назоратсизликка йўл қўйганлиги учун қаттиқ ҳайфсан эълон қилди. Фрунзе район партия комитети бюросининг қарори билан район халқ судининг раиси КПСС аъзоси Т. Ф. Йўлчиевга суд ишидаги мавжуд камчиликлар, кўчиришга доир ишларни кўриб чиқишда сансалорликка йўл қўйганлиги учун танбеҳ берилди. «ТашНИИПИгенплан» бошланғич партия ташкилоти хизмат вазифаларига совуққонлик билан муносабатда бўлганлиги, Октябрь район ижроия комитетининг квартира бўлими бошлиғи вазифасида ишлаган вақтида ҳисоб-китобларни ўз ҳолига ташлаб қўйганлиги ва навбатчиларнинг ҳужжатларини йўқотганлиги учун У. И. Умаровга қаттиқ ҳайфсан эълон қилганлиги эътибор учун қабул қилинди.

Мазкур соҳадаги ишларни яхшилаш йўллари белгиланди. Бюро мажлисида, шунингдек, бошқа қатор масалалар кўриб чиқилди.

Тонгги газеталарда

◉ **Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг армия, авиация ва флотга кўмаклашувчи кўнгилли жамият X Бутуниттифоқ съездига табриги эълон қилинган.**

◉ **«Меҳнат аҳлининг манфаатлари йўлида» сарлавҳаси остида 13 февраль куни бўлиб ўтган республика партия-хўжалик активларининг йиғилиши ҳақида батафсил ҳисобот берилган.**

Энг одамий инсон

«Ильични ёд этиб» янги ҳужжатли фильмни яратувчилар ўз олдиларига коммунист ва инсон В. И. Ленин ҳақида, унинг юксак партиявийлиги ва принципиаллиги тўғрисида ҳикоя қилиш вазифасини қўйган эдилар. Бутуниттифоқ «Союзинформкино» бирлашмасида шу фильмнинг жамоатчилик кўриги бўлиб ўтди.

— Ленин мавзуига ҳар гал мурожаат қилганимда, унинг шахси мен учун кўп қиррали ва жозибадор кучга эга эканлигини тобора кўпроқ ҳис этар эдим, — дейди сценарий муаллифи ва картина режиссёри И. Бессарабов. — «Революционер бўлиш — мураккаб лавозим», «Октябрь хроникаси», «Ленин даъвати» каби фильмлар устида иш олиб борган кезларимдаёқ, Владимир Ильич энг одамий инсон сифатида гавдаланадиган лента яратиш тўғрисида орзу қилган эдим.

Ниҳоятда ҳалол ва самимий бўлган ана шундай картинани яратиш бир неча йил аввал мумкин эмас эди: бу картинада яқин-яқингача сир тутилган материаллар ва ҳужжатлар намойиш қилинган. Масалан, томошабинлар илк маротаба Халқ Комиссарлари Совети мажлисларини, Бутуниттифоқ Марказий Ижроия Комитетининг сессияларини, коминтерн конгрессларини ифодалаган яхлит киноленталарни томоша қиладилар. Илгари улардан фақат лавҳалар эълон қилинган эди. Лентада Лениннинг сафдошлари, дўст-биродарлари ва яқин ошна-оғайниларининггина эмас, унинг сиёсий мухолифлари эсдаликларидан ҳам кенг фойдаланилган.

Ҳужжатли фильмлар марказий студиясида яратилган бу картина экранларга чиқарилмоқда.

Москва.
(ТАСС мухбири).

СЎНГГИ СОАТДА

◉ КАЛЬКУТТА. Ҳиндистоннинг энг йирик шаҳарларидан бирида ҳозир уч совет виставкаси ишлаб турибди. Мана бир ойдан бери Ғалаба ёдгорлигининг мармар биносида В. И. Лениннинг ҳаёти ва фаолиятига доир юзлаб суратлар, турли ҳужжатлар намойиш этилмоқда. Ўн минглаб калькутталиклар унинг экспонатлари билан танишиб чиқдилар. Ўтган ҳафтада Ҳиндистондаги совет фестивали доирасида яна икки виставка очилди. Улардан бири Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистоннинг меъморчилиги ва гражданг қурилишига бағишланган. Мазкур виставка экспонатлари ана шу совет республикалари ҳаётида ва қиёфасида содир бўлган беқиёс ўзгаришларни ёрқин намойиш этади.

◉ Танзания хавфсизлик кучлари куч ишлатиб пассажир самолётини қўлга киритмоқчи бўлган тўрт нафар ёш йигитни қамоққа олдилар, деб хабар беради ЮПИ агентлиги.

◉ ДЕҲЛИ. Оппозициянинг чақириғига кўра Бангладешда маҳаллий ҳокимият органларига яқинда бўлиб ўтган сайловларда полициячиларнинг зўравонлигига қарши норозилик белгиси остида икки кунлик ялпи забастовка бўлган.

Бангладешнинг пойтахти — Даккада полиция билан намойишчилар ўртасида жиддий тўқнашувлар бўлиб ўтган. Дастлабки маълумотларга қараганда ана шу тўқнашувларда икки киши ҳалок бўлган, 200 киши ярадор бўлган. Намойишчилардан 50 киши қамоққа олинган.

Олимпиада дараклари

Канаданинг Калгари шаҳрида XV Қишки Олимпиада ўйинлари давом этмоқда.

Сўнгги хабарларга қараганда, спортчиларимиз ишончни оқлашмоқда. Аёллар ўртасида 10 км. чанғи пойгаси бўйича Вида Венцене олимпиада чемпиони бўлганлиги маълум эди. Эркаклар ўртасида 30 километрга чанғи пойгасида Алексей Прокуроров ҳам ана шу фахрли ўрин соҳиби бўлганлигини қувонч билан тилга оламиз. Худди шу спорт тури бўйича мамлакатимиз терма командаси аъзолари Владимир Смирнов иккинчи ва Михаил Деветьяров тўртинчи ўринни эгаллашди. Чанғи спорти бўйича эса Юрий Харченко бронза медалига сазовор бўлди.

Хоккей бўйича ўтаётган мусобақаларда СССР олимпиада терма командаси Австрия олимпиадачиларини 8:1 ҳисобида мағлубиятга учратди. Чехословакия терма командаси эса АҚШ олимпиадачилари устидан 7:5 ҳисобида ғалаба қозонишди.

XIX

Тарихнинг ўчмас саҳифалари

Тўртинчи конференция

Мазкур конференция 1907 йил 5—12 ноябрда Гельсингфорс шаҳрида ўтиб, унинг ишида 27 делегат қатнашди.

Конференция кун тартибига Давлат Думасидаги социал-демократик фракциянинг тактикаси ҳақидаги масала, фракциячи марказлар ҳақида ва Марказий Комитетнинг маҳаллий ташкилотлар билан алоқасини мустаҳкамлаш ва буржуа матбуотида қатнашиш ҳақидаги масалалар қўйилган эди.

Конференция ғоят оғир реакция шароитида ўз ишини бошлади, чунки, Россия ва унинг чекка ўлкаларида реакция ҳужумга ўтиб, у революционерлар устидан ўч олиш, уларни қамаш, сургун қилиш, Давлат Думасидан ўз манфаати йўлида фойдаланишга ўтди.

Реакция асосий зарбани революциянинг гегемони пролетариатга ва унинг раҳбари марксистик партияга қаратди, деҳқонлар, илғор зиёлилар ва студентларга ҳам кўп жабр-зулм келтирди. У янги революциянинг олдини олиш учун барча чораларни ишга солди. РСДРП ичида ҳам бирлик йўқ эди. Унинг революцион, марксистик қаноти большевиклар реакция йиллари партияни ташкилий жиҳатдан сақлаб қолиш, бунинг учун нолегал иш шароитига ўтиш тактикасини, унинг реакциядан ваҳимага тушган оппортунистик қаноти — меньшевиклар эса, ликвидаторликни ёқлаб, ишчилар синфининг мустақил нолегал партиясини сақлашга қарши, уни партиясиз омма билан қориштириб юбориш ва легал иш юритиш тактикасини илгари сурдилар.

Легал имкониятлардан фойдаланишнинг бири Давлат Думаси эди. III Давлат Думаси ўз ишини 1907 йил 1 ноябрида бошлаган эди. Дума ўз ишини бошлаши олдидан В. И. Лениннинг «Пролетарий» газетасида «Учинчи Дума» мақоласи босилиб чиқди. Доҳиймиз Думага сайланган депутатларнинг партиявий составини анализ қилиб, ундаги қорагуруҳчиларнинг энг қабиҳ мақсадини фош қилиб, уларнинг «шафқатсиз, очкўз, текинхўр, ваҳший»лигини очиб берди. В. И. Ленин III Давлат Думасидан пролетариат манфаати партия программаси ва тактикасини социализмни пропаганда қилиш, қорагуруҳчиларни фош этиш учун фойдаланиш зарурлигини асослаб берди.

В. И. Ленин «III Давлат Думасидаги социал-демократик фракциянинг тактикаси ҳақида» доклад қилди. У «Рус буржуазияси кўпдан бери революцияга қарши кураш олиб бориш ва самодержавие билан муросага келиш йўлига киргани»ни, қорагуруҳчилар Думадан сурбетларча қонунлар чиқариб, ўз манфаатларини илгари суришини кўрсатиб, «социал-демократия қонун чиқариш тўғрисидаги реформаларни қўллаб-қувватлаш нуқтаи назарида бўла олмайди, бу хил нуқтаи назарда бўлиш ҳукумат партиясини, октябристлар партиясини қўллаб-қувватлаш билан баб-баравардир» деб таъкидлади. Меньшевикларнинг вакиллари Ленин томонидан белгиланган вазифаларга қарши чиқдилар, III Давлат Думасида кадетлар билан биргаликда «соф амалий» иш олиб бориш зарурлигини ёқлаб чиқдилар. Конференция большевистик резолюциялар қабул қилди.

Конференция ҳукумат ва либераллар томонидан киритилаган таклифларнинг синфий моҳиятини фош қилишни, социал-демократия программасини кенг халқ оммаси орасида пропаганда қилишни, бу соҳада Думадаги социал-демократик фракция Думанинг сўл депутатлари билан партия программасидан четга чиқмай, биргалашиб иш кўриши мумкинлигини, ўзининг махсус декларацияси билан чиқишни ва бошқаларни вазифа қилиб қўйди. РСДРП IV конференциясининг «Фракциячи марказлар ҳақида Марказий Комитетининг маҳаллий ташкилотлар билан алоқасини мустаҳкамлаш ҳақида» резолюцияси партия ичидаги ҳар турли тактик оқимлар ва партия вазифаларини турли маънода тушунишлар борлиги табиий ҳол эканлиги, бу ҳол меньшевиклар ва большевикларнинг турли қарашларидан келиб чиқаётганлиги, бу иккала оқим ўртасида содир бўлаётган кураш ташкилий тус олмаслиги, партия бирлигини сақлаш зарурлигини кўрсатиб берди. Бу соҳадаги резолюция партия Марказий Комитетининг маҳаллий ташкилотлар билан алоқасини мустаҳкамлаш, бунинг учун марказком вакилларини жойларга юбориб туриш, маҳаллий ва миллий ташкилотларга ёрдам бериш, партия интизомини мустаҳкамлаш, фракциябозликка зарба беришнинг ҳам аҳамиятини таъкидлайди.

Конференция социал-демократларнинг буржуа матбуотида қатнашувларига йўл қўймаслик ҳақида ҳам большевистик резолюция қабул қилди. Бунинг учун бу ҳақда 1907 йил ноябрида В. И. Ленин ёзган қимматли фикрга асосланиш лозим. Доҳиймиз большевизмни меньшевизмдан ажратадиган фарқларидан бирини кўрсатиб, «Пропаганда, агитация ишида ва ишчиларни уюштиришда большевизмнинг ўзгача йўл тутишидадир... Меньшевикларнинг бетарафлигига қарама-қарши ўлароқ, биз бу фаолиятни, социалистик онгни ўстириш, бинобарин, пролетариатнинг революцион вазифаларини тушуниш руҳида олиб бормоғимиз керак», деб таъкидлади. Ишчилар синфи ва меҳнаткашларни коммунистик идеология, синфий руҳда тарбиялаш тўғрисидаги ленинча фикр ҳозирги кунда ҳам ўз моҳиятини йўқотган эмас.

РСДРП IV конференциясининг сиёсий аҳамияти шуки, у энг оғир шароитда ҳам мустақил ишчилар партиясини сақлаб қолиш, уни ғоявий ва ташкилий жиҳатдан мустаҳкамлаш, унинг бошқа реакцион партияларга бўлган муросасиз позициясини сақлаб қолиш, тарихий даврнинг ўзига хос хусусиятларини эътиборга олиб, унинг тактикасини ишлаб чиқишнинг намунасини кўрсата олди. Партия ўз программасини сақлаб қолди. В. И. Ленин бу ҳақда бундай деб ёзди: «Бизни тош-метинлар деб бекорга айтмаганлар. Социал-демократлар биринчи ҳарбий ҳужум натижасида муваффақиятсизликка учраганда руҳи тушиб кетмайдиган, эс-ҳушини йўқотиб қўймайдиган, авантюраларга берилмайдиган пролетар партиясини туздилар».

А. АКРАМОВ,
тарих фанлари доктори.

Ютуқлар гарови

Тошкент фурнитура-пластмасса буюмлари заводи 3-участкасида Р. Шавалиев етакчилик қилаётган комсомол-ёшлар бригадаси ишчилари партия конференциясини ёруғ юз билан кутиб олишга астойдил бел боғлаган. Ҳар бир ишчи смена давомида топшириқларни ошириб бажаришга ҳаракат қилмоқда. Бунинг эвазига январь ойи плани 104 процент бажарилди.

— Бригада пудрати асосида ишлаш ютуқларимизнинг асосий омили бўляпти, — дейди бригада бошлиғи Р. Шавалиев.

Бригаданинг Н. Бабич, С. Зокиров, Ш. Хабибуллаев сингари комсомол-ёшлари меҳнат беллашувида пешқадамлар сафида боришмоқда.

Буюртма қабул қилинди

Тошкент лак-бўёқ заводи коллективи январь ойи топшириқларини шараф билан уддалади. Ишлаб чиқарилган умумий маҳсулот ва кенг истеъмол буюмлари миллион сўмликдан ошиб кетди.

Заводда саккиз хил маҳсулот Сифат белгиси билан чиқарилмоқда. Шундан уч хили халқ истеъмоли молларидир.

Шу билан бир қаторда корхона маҳсулоти қардош республикалардаги истеъмолчиларга ҳам манзур бўлмоқда.

Яқинда коллектив Чехославакия, Монголия, Болгария, Аргентина, Польша мамлакатларидан буюртмалар олди.

С МАМАЖОНОВ.

Бозорларда хўжайин янги бўлгани билан харидорнинг «оҳи»ни ким эшитади?

Анорнинг нархи «осмонда», килограмми 6 сўмдан, картошка сал кам бир сўм, сабзи ҳам шунча. Гала-гала бўлиб Тошкентдаги Олой бозорига келаётган чет эллик сайёҳлар ўзбек заминининг саховати ва меваларининг хилма-хиллигига қойил қолишади. Аммо ҳамшаҳарларимизга меваларимиз ёқади-ю, нархи «чақади»-да.

Ўзбекистоннинг колхоз бозорларидаги нарх-наво илгари сира шу қадар баланд бўлмаган эди. Бундан ярим йил муқаддам бозорлар матлубот кооперацияси ихтиёрига ўтказилганидан кейин тўсатдан шундай аҳвол рўй берди.

Илгари бозорларга Савдо министрлиги ва ижроия комитетлар ҳузуридаги савдо бошқармалари раҳбарлик қилишарди, бозорларнинг ҳозирги «раҳнамоси» бўлган «Ўзбекбирлашув» қишлоқ хўжалиги билан мустаҳкамроқ боғланиши, матлуботчилар маҳсулот сотиб олиш ва сотишда тажриба тўплашлари, умуман улар илдамроқ ҳаракат қилишлари лозим эди. Даладан пештахтага маҳсулот узлуксиз келиб туриши учун «Ўзбекбирлашув» шохобчалари қишлоқ хўжалик маҳсулотини давлат йўли билан харид қилишда иштирок этишдан ҳоли қилинганлар. Бу вазифаларни батамом давлат агросаноат комитети муассасалари бажаради. Аммо Давлат агросаноат комитети ҳам, матлубот кооперацияси ҳам иштирок этмайдиган бўлса, бу ишни уддалаши амримаҳол бўлиб қолди. Натижада матлуботчилар ўзларининг асосий вазифаларини бажариш билан бир қаторда бозор муаммолари билан ҳам шуғулланишларига тўғри келди. Анчамунча машмашалар шундан кейин бошланди чоғи: матлуботчилар хусусий сектор билан дурустроқ рақобат қила олмаяптилар. Нарх-наво баланд, кўпчиликнинг бозордан мева харид қилишга қурби етмайди.

— Тошкент бозорларида сотилаётган сабзавот ва меваларнинг фақат бир процентинигина колхозлар сотишмоқда, — дейди пойтахт бозорлари бошқармасининг директори П. Айрапетов. — «Ўзбекбирлашув»га биз ўз муаммоларимиз билан кириб келдик. Хўжаликлар шартномада белгилаб қўйилган шартларни бажармаётганликлари бу муаммоларнинг энг каттасидир. Бу борада муайян юридик ва иқтисодий жазо чоралари кўзда тутилиши керак. Биз эса хўжаликлар учун барча шарт-шароитларни яратишимиз, уларга фирма магазинлар ва дўконларни очишда ёрдам беришимиз керак. Ҳозир эса моддий-техника базаси заиф. Ҳозир хўжалик ҳисоби асосида ишлаб, бозордан тушаётган барча маблағларни агросаноат банкида марказлаштирдик, уларнинг кўп қисмини реконструкцияга сарфламоқчимиз. Бу ишда ҳали жуда кўп ҳал этилмаган вазифалар бор, жумладан, қурилиш ташкилотлари билан «салом-алигимиз» қовушмай турибди.

Бозорларни бошқаришни хўжалик ҳисобига ўтказиш нима учундир юқоридан бошланди. Тошкентдаги ҳамма бозорлар банкдаги счётидан, муҳридан ва демакки, мустақиллигидан маҳрум бўлиб қолди. Бошқармадагилар бизни юпатиб туришибди: бемалол ўз ишингизни қилаверинг, кассадан келган тушумларни бизга ўтказаверинг, биз эса маблағларни қаерга сарфлашни биламиз, сизларга қўшимча мукофот ҳақи тўлаймиз. Хуллас, республикамизда энг йирик бўлган пойтахтдаги Олой бозори ўтган йили 300 минг сўм фойда кўрган бўлса ҳам, уни фақат бошқарманинг розилиги билан тасарруф этиши мумкин.

— Шу ҳам хўжалик ҳисоби бўлди-ю, — дейди қизишиб Олой бозорининг директори Ш. Аҳметов. — Агар ихтиёр ўзимда бўлса, ялқов фаррошлар ва назоратчиларни ишдан бўшатган бўлур эдим, аммо нафсиламбирга айтганда, ойлик маоши бор-йўғи 75 сўм бўлганидан кейин бозор ходими ёлчитиб ишлармиди? Иккита ходим ўрнига биттасини қолдириб, тузукроқ ҳақ тўлаган бўлур эдим. Хўш, бу резерв эмасми? Даромадни эса ички муаммоларни ҳал этишга, ҳозир етишмай турган савдо ўринларини кўпайтиришга сарфлаган бўлур эдик. Бозор саҳни, гарчи 8 гектар бўлса ҳам, олтитагина колхоз дўкони бор. Тошкентдаги хўжалик, маданий товарлар савдоси бошқармасига қарашли магазинлар, газлама, галантерея, пойабзал магазинларидан 22 таси бизга қўшни. Ўзимизни «сен», уларни «сиз» деб юришга мажбурмиз. Шаҳарда товар обороти планини бажариш керак, деб таъкидлашган. Аҳвол шундай бўлгани сабабли ўтган йили бозорда ҳаммаси бўлиб колхоз ва совхозларнинг 620 тонна маҳсулоти сотилди, холос. Қолган қисмини хусусий кишилар келтириб сотишмоқда.

Хўш, рақобатчи — матлуботчилар нима қилишяпти? Ҳозирча анчагина дўконлар очишди, бунга «баракалла», деймиз. Қиш охирлаб қолган бўлса ҳам бозор пештахталарида одамлар нок, олма, узумнинг сархилини сотишяпти, кўнглингизга ёққанини (агар ҳамёнингиз кўтарса) олаверинг, матлубот кооперацияси дўконларида сотилаётган сабзи бозор пештахтасидагига қараганда анча урингaн бўлса ҳам, ҳар қалай дуруст, 60 тийиндан сотилмоқда, сифати яна ҳам ёмонроқ пиёз эса 35 тийин туради. Анору мевалар ҳақида гапирмаса ҳам бўлади — бу маҳсулотлар дўконларда йўқ. Бор маҳсулотни эса деярли бозор нархида сотишмоқда, шунинг учун рақобат ҳақида гапирмаса ҳам бўлади.

Бу ўринда колхозчилар ва совхоз ишчилари ўз меҳнатларига натура ҳисобида олган сархил сабзавот ва мевани бозорларда сотишаётганига хўжалик раҳбарлари панжа орасидан қарашаётганига яна бир карра эътиборни қаратиш ўринли деб биламиз. Маҳсулот колхозники-ю, аммо бозор нархида сотилмоқда.

«Ўзбекбирлашув» правлениеси кенгашининг қарорида бундай дейилган: «Кенгаш бозорларда қатъий тартиб ўрнатишни, реконструкцияга эътиборни кучайтиришни, маҳсулот узлуксиз олиб келиб турилишини, бозор нархларининг арзонлашувига иқтисодий таъсирни кучайтиришни талаб этади».

Матлубот кооперацияси бу вазифаларни қандай йўллар билан ҳал этмоқчи?

— Бозорларни эндигина қабул қилиб олдик, — деб ҳикоя қилади «Ўзбекбирлашув» правлениеси раисининг ўринбосари Ш. Собиров. — Илгари бу иш билан шуғулланмаганмиз, шу боисдан анчагина проблемаларга дуч келиб турибмиз, ходимларимизнинг ҳозирги ўқуви билан бу муаммоларни ҳал этиш ҳозирча қийин бўлиб турибди. Барча катта бозорларда савдо-харид корхоналари очмоқдамиз, хўжаликлар билан алоқани мустаҳкамламоқдамиз, маҳсулот узлуксиз келиб туришини ўйлаб, мазкур хўжаликларга бинолар ажратиб берилмоқда. Аммо, афсуски, республика Давлат план комитети сабзавот ва мевадан фойдаланиш юзасидан тиғиз топшириқлар белгилаб қўйганлиги хўжаликларга ҳосилнинг 30 процентини бозорларда сотиш учун тўла имконият бераётгани йўқ. Ҳар бир бозорни хўжалик ҳисобига ўтказиш масаласини кўриб чиқмоқдамиз. Ўзимизнинг ахборот-ҳисоблаш марказимиз базасида бирлашган бухгалтерия тузиб, бозорлардаги хўжалик ҳисобида ишлаётган коллективлар ходимларига хизмат қилмоқчимиз. Ташкилий давр қийинчиликларини бартараф эта оламиз, деб ўйлайман, маҳсулот етказиб бериш ва сотишдаги харажатларни камайтириб, шу йўл билан унинг таннархини арзонлаштириб, бозорда савдо қилаётган кишилар билан муносиб рақобат қила олишимизга ишонаман.

Шундай қилиб, бозор муаммосини ҳал этишга «Ўзбекбирлашув», Давлат агросаноат комитети, Давлат план комитети ва қурилиш ташкилотлари бош қўшдилар. Улар баҳамжиҳат ишламас эканлар, харидор сифатли ва арзон маҳсулотларни ололмайди.

Бозор маъмурий тадбирлардан ҳоли эканлигини яна бир карра кўрсатди. Бозор савдосида иштирок этаётган барча томонларнинг иқтисодий манфаатларини пайванд этиб, уларга коммерция ташаббуси кўрсатиш учун эрк бериб қўйиш билангина бозордаги нархларни тушириш мумкин. Бозорнинг янги хўжайини бўлган матлубот кооперациясидан умидвор бўлиб тураверайлик. Имкониятлари катта ва ҳуқуқлари ҳам шунга яраша бўлган матлубот кооперацияси зиммасидаги мураккаб вазифасини тезроқ бажарса кўп яхши иш бўлар эди-да!

Г. КОВАВАЛЬ,
ЎзТАГ мухбири.

Пешқадам бригада

Беш йилликнинг учинчи йилини Искандар Умаров етакчилик қилаётган бригада аъзолари муваффақиятли бошлашди. Улар Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси шарафига ўзаро меҳнат беллашувини авж олдириб кўнгилдагидек ютуқларга эришмоқдалар.

Қуювчилик энг мураккаб ва шарафли касблардан бири ҳисобланади. И. Умаров бригадасининг аъзолари фақат маҳсулот миқдоригагина эмас, балки сифатига ҳам эътибор беришяпти.

Тошкент экскаватор ишлаб чиқариш бирлашмасида бу бригада олдингилар сафида бораяпти. Кундалик топшириқни мунтазам 120 процентдан ошириб адо этишяпти.

Бригада аъзолари иш сифатини тез-тез ўзаро муҳокама қилиб туришади.

СУРАТДА: бригада аъзоларига бригадир И. Умаров (ўнгдан иккинчи) сифатга алоҳида эътибор бериш зарурлигини уқтирмоқда.

Т. Каримов фотоси.

Демократияга ўрганайлик

Ҳали ундоқ, ҳали бундоқ...

Раҳбарлар номзодларини кўрсатишда меҳнат коллективларининг фикрини менсимаяптилар. Тошкентда ўз қарорларида собит туришмади...

Демократия олий даражада қарор топмоқда: у ерда сайлашибди, бу ерда эса номзод ишонч қозона олмабди, деган гаплар қулоққа чалиниб турибди. Бу гапларга ишонасан киши, маъқул иш бўлибди, деб ўйлайсан. Район бўғинида эса воқеалар баъзан сал бошқачароқ кечмоқда.

Масалан, Тошкентдаги Акмал Икромов райони партия комитетида қонуний йўл билан сайланган касаба союз раҳбарини изза қилиб қўйишди.

Аввалига ҳамма иш рисоладагидек бўлаётган эди. Уй-жой ишлаб чиқариш фойдаланиш тресги касаба союз комитети раислигига Светлана Клочковани сайлашди. Коммунал хизмат касаба союзи область комитети ҳам унинг номзодига рози бўлган, мазкур обком президиуми раиси А. Носиров ҳужжатга имзо чекиб, номзодни маъқуллаган эди.

Орадан бир ой ўтгач, район партия комитети уй-жой ишлаб чиқариш-фойдаланиш тресги коллективидан (бу вақтга келиб трест бирлашмага айлантирилган эди) В. Кондратюкни янги раис қилиб сайлашни талаб этди.

Қайтадан сайлов ўтказилаётганида райком ходимлари билан биргаликда ўртоқ Носировнинг ўзи ҳам келгани қизиқ бўлди, илгари айтганимиздек, яқиндагина у бошқа номзодни маъқуллаган эди.

Одамлар ҳайрон бўлиб қолишганида вазиятга қуйидагича изоҳ беришди: «Светлана ёш, Кондратюк эса тажрибали. Уни сизга таништириб ўтиришга ҳам ҳожат бўлмаса керак, чунки у илгари трестда бошқарувчи бўлган».

Акмал Икромов район партия комитетининг инструктори А. Анановга савол бердим:

— Наҳотки, ёшлик камчилик бўлса! Ёки Клочковага эътирозлар борми!

— Эътироз-ку йўқ. Аммо у партия аъзоси эмас, ўрта махсус маълумотли, холос. Ҳозирча тажрибаси ҳам камроқ. Энди Кондратюк ҳақида гапирадиган бўлсак, тажрибаси ҳам, билими ҳам етарли. Соғлиғи яхши бўлмаганлиги сабабли бирлашмага раҳбарлик қилолмаса керак, касаба союз комитетига раҳбарлик эса қўлидан келади, деб ҳисоблаймиз. Ташкилот катта, таваккал қилиб бўлмайди. Ноқулай бўлди, албатта, аммо на чора...

В. Кондратюкнинг ишбилармонлигига шубҳа йўқ, район партия комитетининг аниқ, пухта кадрлар сиёсати ўтказишдек ҳуқуқ ва бурчларини ҳам тан оламиз, бунга шаксшубҳа йўқ. Гап сайлов яна қайтадан ўтказилганида эмас.

— Кабинетларда ўтириб олиб меҳнат коллективи номидан иш юритишга, ҳамма нарсани ҳал қилишга қачон барҳам берилади. Биз, ҳа, баракалла, деса қўлини кўтараверадиган оломонмизми!

Светлана Клочкова ва унинг ҳамкасблари бераётган ана шу саволга жавоб берадиган мард борми!

Н. ШУЛЕПИНА,
Ўзтаг мухбири.

Моҳир қўллар

Ўзбекистон маҳаллий саноат министрлигининг янги тажриба-экспериментал механика заводи коллективи дастлабки маҳсулотни муддатидан илгари ишлаб чиқара бошлади. Бу Тўрткўлдаги хўжалик рўзғор буюмлари фабрикаси учун тайёрланган ностандарт ускуналардир.

В. Зотов бошчилик қилаётган комплекс бригада дастлабки топшириқни аъло сифат билан бажарди. Электр пайвандчилардан Э. Гогошвили, С. Пўлатов ва кўплаб бошқа ишчилар ўз маҳоратларини корхона қурилаётган пайтдаёқ намойиш этган эдилар. Натижада ёш завод учун 60 минг сўм пул тежаб қолинди. Юқори малакали мутахассислар бугунги кунда ёш коллективнинг асосий ишчи кучини ташкил этадилар.

Янги заводда 500 киши ишлайди. Корхона тўла қувват билан ишлай бошлагач, тармоқда камёб бўлган ностандарт ускуналаар кўплаб ишлаб чиқариладиган бўлади.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ЁЗАДИЛАР

Совет—Ангола ҳамкорлиги

ЛУАНДА. Бултур анголалик 190 киши СССР олий ва ўрта махсус ўқув юртларини битирганлиги ҳақида дипломлар олиб ватанига қайтиб келди. Улар Африкадаги ёш давлат халқ хўжалигининг турли соҳаларида ишлаётган Совет олий ўқув юртлари ва техникумларини битирганларнинг катта отрядига келиб қўшилдилар.

Миллий кадрлар тайёрлаш — икки томонлама ҳамкорликнинг азалий ва энг самарали соҳаларидан биридир. Анголаликларнинг дастлабки группалари 60-йилларнинг бошларидаёқ СССР га ўқишга келган эдилар. Ўша вақтда ангола Халқ Республикасида миллий озодлик ҳаракати эндигина тўлиша бошлаганди. Студентларнинг кўпчилиги яқиндагина партизан отрядлари составида қўлига қурол олиб португалия мустамлакачиларига қарши курашарди.

Ҳозир СССРнинг олий ўқув юртлари ва техникумларида АХРдан келган икки мингга яқин йигит-қиз ўқимоқда. Кейинги икки йил ичида 800 нафардан кўпроқ анголалик Совет Иттифоқида ўқиш учун жўнаб кетди.

Совет Иттифоқининг ёрдами билан республикада бешта ҳунар-техника маркази барпо этилди. Бу марказлар ҳозиргача тахминан олти минг мутахассис тайёрлаб чиқарди.

АХР партияси ва ҳукумати ўтмиш мустамлакачиликнинг энг оғир меросларидан бири — малакали миллий кадрлар ғоятда тахчиллигини бартараф этишда СССРнинг қўшаётган ҳиссасига юксак баҳо бермоқда. Фидокорона меҳнатлари учун бу ердаги кўпгина совет муаллимлари ва ишлаб чиқариш таълими усталарига фахрий ёрлиқлар берилган.

Бадиий кўргазма

ТУНИС. Тунис пойтахтининг кўргазмалар залида биродарлашган шаҳарлар — Тошкент ва Тунис анъанавий дўстона алоқаларини ривожлантириш планига биноан тошкентлик ёш рассомлар Марат Содиқов, Виктор Апухтин, Вячеслав Охунов ва Аслиддин Исаев асарлари кўргазмаси очилди.

Кўргазмага турли мавзуда яратилган рангтасвир асарлари қўйилган: ўзбек халқининг кундалик ҳаётини акс эттирувчи, республика қадимий ёдгорликларини ва унинг табиати гўзаллигини тасвирловчи лавҳалар, халқнинг маънавий оламини ифодаловчи асарлар, совет ва чет эл ёзувчиларининг китобларига чизилган расмлар шулар жумласидандир.

Кўргазма очилишида Тунис томонидан «Тунис — СССР» дўстлик уюшмасининг раиси, Тунис маданият министри Закария Бен Мустафо, пойтахт ҳокими Муҳаммад Али Булаймон, бадиий ва ижодий жамоатчилик намояндалари ҳозир бўлдилар.

Объективда — Вьетнам

Минглаб вьетнамликлар Ханойда СССР Маданияти кунлари доирасида очилган виставкани кўздан кечириб, Грузия ССРнинг турли соҳаларда эришган ютуқлари билан танишиш имкониятига эга бўлдилар.

СУРАТДА: кўргазмада.

А. Рухадзе фотоси.

КАЛЕЙДОСКОП

МУМАЙ ЎЛЖАКА

Америка разведкасининг тўққиз нафар уддабурон хизматчиси қўлларига тушиб қолган, нуқсони бўлган почта маркаларини сотиб, мумай ўлжали бўлиб қолдилар. Маълумки, нуқсон билан чиқарилган маркалар ниҳоятда нодир ҳисобланади ва уларни коллекция тўпловчилар ҳамиша излаб юрадилар.

Тўнтарилган шамнинг тасвири туширилган 95 та маркани МРБ хизматчилари идора эҳтиёжлари учун харид қилган эдилар. Марканинг нуқсони аниқланганидан сўнг (ўтказилган терговда маълум бўлишича, 28 миллион маркадан атиги 400 таси «нуқсон» билан чиқарилган экан) чаққон разведка ходимлари уларни бир неча ўн миллион долларга сотиб, даромадни ўзаро тақсимлаб олишибди.

Ҳаммаси кўнгилдагидек бўлар эдику, аммо почта маҳкамаси вакиллари даромад хазинага қайтарилишини талаб қилмоқдалар.

Умр мазмуни

Лавҳа

1925 йил февралида Ўзбекистон Коммунистик (большевиклар) партияси 1 съезди «Миллий қўшилмалар» ҳақида қарор қабул қилган эди. «Ишчи — Деҳқон Қизил Армиясининг узвий қисми бўлмиш Ўзбекистоннинг миллий қизил қисмларини яратиш, — дейилган эди қарорда, — Ўрта Осиё халқларини миллий ўз-ўзларини белгилашлари соҳасида қўйилган янги улкан одимдир. Ўзбекистон меҳнаткашлари ўзларининг мустақил социалистик давлатларини барча ташқи ва ички хавфдан қаҳрамонона муҳофаза этиш учун тўлиқ имкониятга эга бўлади». Бу қарорга кўра қисқа муддатда алоҳида ўзбек ўқчи батальони, кавалерия дивизиони, ўқчи рота, батарея ва бошқа қисмлар ташкил этилди. Дўрмонлик Ғофиржон Рустамов шундай қисмлардан бири — алоҳида ўзбек ўқчи ротасида хизмат қилган биринчи ўзбек йигитларидан эди.

* * *

— Худди кечагидек эсимда, — дейди Ғофиржон ота, — дўрмонлик оғайниларим Холбой, Абдували каби йигитлар билан Самарқандга борганимиз. Рота ўша жойда эди. Ҳарбий хизмат нималигини ўшанда кўрдик. 1925 йил баҳори эди. — Ота чой хўплаб, хўрсиниб қўйди.

— Қани энди, менинг ўн тўққиз ёшим, ўғлим? Ўн тўққизда қизил аскар кийимини кийиб фахрланган кунларим ўтди-кетди. Энди саксонни қоралаб қолганимда форма кийган солдатларни кўрсам, беихтиёр ўша қизил аскар ёшлигимни эслайман. Биз, қишлоқ йигитлари, биринчи марта ҳарбий сафда юриб қўлга қурол ушладик. Бу қуролни Совет ҳукумати бизга ишониб топширган эди. Биз ўз келажагимизни ҳимоя қилишга қасамёд этдик. Менга қўл пулемётини беришди.

Ғофиржон отанинг кўзларида фахр учқунланди. У гўё ўша йигитлик пайтидагидек тетиклиги қайтгандек бардам қаддини ростлади. Ҳаяжон ичра ҳикоясини давом эттирди:

— Икки йилги хизмат қандай ўтганини ҳам сезмай қолибмиз. Барчаси янги ва ҳавасли эди. Мен ғирт етим ўсганман, шунинг учунми, ҳарбий ҳаётга тез кўникдим. Пулемётимни еру кўкка ишонмас эдим. Тактик машғулотларда, ўт очиш тайёргарлигида кўпинча командирлар миннатдорчилигига сазовор бўлардим. Мақтов кимга ёқмайди, дейсиз. Айниқса, етим ўсган болага. Хуллас, хизмат муддати тугаб, демобилизация эълон қилиниши арафасида алоҳида ўзбек ўқчи ротаси тантанали маросимга саф тортди. Қўмондонлик вакиллари бизни ҳарбий бурчимизни шараф билан ўтаганимизни табриклаб, илғор қизил аскарлар номини тилга олди. Бир вақт фамилиямни эшитдим. Икки қадам олға чиқдим. Командир мени аъло хизматим учун қимматбаҳо совға билан тақдирланганимни айтди. Хизматдошларимнинг гулдурос қарсаклари садоси остида менга Самарқанд дўпписини туҳфа этишди. Бу Ватаним совғаси эди.

Отанинг чеҳрасида чексиз ифтихор туйғуси барқ урарди.

— Инқилобнинг ўнинчи йили эди ўшанда. Кўтаринки баланд руҳда Дўрмонга қайтдим. Қишлоқнинг кекса-ю ёши менга ҳавас билан қаради. Қизил аскар кийимида тўғри Меҳринисо холамникига кириб келдим. Тўй бўлиб кетди, тўй. Қариндош-уруғ, қўни-қўшнилар ҳовлига сиғмай кетди. «Рустам темирчининг ўғли аскардан қайтибди» деган хушхабар қанот қоқиб ёшу яланғни холамникига олиб келди. «Етимнинг бахтини кўринг. Етимпарвар ҳукуматимизга балли!» Чоллар шундай дейишди. Ҳа, айтганча, 6 ёшимда отамдан сўнг онамдан ажраб, тоғаларим қарамоғида қолган эдим. Абдураҳмон читфурушнинг молларини боққанман. Кейин тошкентлик муаллим очган мактабда ўқиб, комсомол бўлган эдим. Армияда эса мени ВКП(б) аъзолигига кандидатликка қабул қилишган эди. Хуллас, ўша хизматдан қайтган куним ҳоётимдаги энг унутилмас ва бахтиёр кун эди, десам янглишмайман.

Кўп ўтмай ер ислоҳоти бошланди. Мен Дўрмон қишлоқ Советида почта бошлиғи эдим. Бойларнинг ерларини мусодара қилишда бошланган синфий курашнинг жонли шоҳиди ва қатнашчиси бўлдим. Қишлоғимизда Нормат бойваччанинг 50 гектар узумзори ва боғи мусодара қилиниб, 17 камбағалга бўлиб берилди. Шулар қаторида мен ҳам ерли бўлдим. Биз боғдорчилик қишлоқ хўжалиги артели туздик. Уни Зелинский номи билан атадик. Кўп ўтмай, мени агрономликка ўқишга юборишди. Самарқанддаги Охунбобоев номидаги агроколхоз институтини битириб агротехник дипломини олдим. Оржоникидзе район МТСида боғдорчилик бўйича агроном сифатида ишлай бошладим.

Насиб қилгани бўлар экан. Ёш коммунист сифатида мени ички ишлар органларига сафарбар қилишди. 1932 йилда жиноят-қидирув бўлимида практикант, сўнг вакил бўлиб ишлай бошладим. Шу тариқа бутун умрим мазмунини белгилаган соҳага қадам босдим...

Ғофиржон отанинг ҳикоясини тинглаб ўтирарканман, вақт нақшини чизиб сарғайган қоғозларга назар ташлайман. Бу ноёб ҳужжатлар, суратлар даврамизга ўша суронли йиллар руҳини олиб киргандай туюлади.

Октябрь райони милицияси бандитизмга қарши кураш бўлими ходими, Тошкент область партия комитетининг колхозлардаги вакили гувоҳномалари, ёрлиқлари, забор карточкаси ва бошқа ҳужжатлардан давр тарихини ҳис этаман. Ғофиржон ота Рустамовнинг кўкрагини безаб турган мукофот нишонлари ўртасида «Жанговар хизматлари учун» медали алоҳида ажралиб турибди. Бу жанговар мукофот ортида жасорат ётибди.

— Шу тариқа, — дейди ота, — 1978 йили ички ишлар бўлимидан пенсияга чиқдим. Мана, кўриб турибсиз, энди кексалик гаштини суриб ётибман.

1927 йилдан КПСС аъзоси, истеъфодаги милиция старшинаси Ғофиржон Рустамов ҳаётидан қанча-қанча ажойиб лавҳалар келтириш мумкин. Уч ўғил отаси, 11 невара бобоси, ҳамон йигитлардек бардам. Ҳалол яшаб, виждонан ишлаб, эл эътиборига сазовор бўлган Ғофиржон отани Тошкентдаги «Янги шаҳар» маҳалла аҳлининг катта-кичиги бирдек ҳурмат қилади.

Партия ветерани Ғофиржон Рустамов шунга ҳақли суратда сазовор!

Ҳ. СОДИҚОВ,
доцент.

Рассом А. Кондуров плакати.

Мактаб ислоҳоти ва қайта қуриш

Ўқувчиларнинг саводхонлиги ҳақида

Умумий таълим ва ҳунар мактабини ислоҳ қилишнинг Асосий йўналишларида ўқитувчилар диққати таълим сифати ва дарс самарадорлигини оширишга қаратилган. Шу жиҳатдан адабиёт дарсларида иншо ёздириш алоҳида аҳамиятга эга.

Иншо ўқувчиларнинг фикрлаш қобилиятини ўстиради, ақлий меҳнатга ўргатади, китоб устида мустақил ишлаш ва ҳаётий воқеаларни кузатиш, ижодий қобилиятларини ўстиришда катта роль ўйнайди.

Иншо ёзиш адабий меҳнатдир. Совет адабиётининг асосчиси М. Горький «Адабий меҳнат, яъни иншо ёзиш кишидан жуда катта ақлий ва ҳиссий куч-қувват ва мураккаб малака талаб қиладиган меҳнат туридир», — деб ёзган эди.

Ҳақиқатан ҳам, иншо ёзишда ўқувчидан кўп меҳнат талаб қилинади. Ўқувчи иншо ёзиш қоидаларига риоя қилиши керак.

Ҳозирги кунда айрим мактаб ўқувчиларининг, олий ўқув юртига кириш учун имтиҳон топшираётган абитуриентларнинг иншоларида иншо ёзиш қонун-қоидаларини яхши билмайдиган, жуда кўп стилистик, орфографик ва пунктуацион хатоларга йўл қўйиб ёзадиган, бўғин кўчириш қоидасини билмайдиганлар учрайди.

Мен олий ўқув юртларида кириш имтиҳонларида қатнашганимда 10 йил мактабда ўқиган, олий ўқув юртларига киришни ўз олдиларига мақсад қилиб қўйган айрим ёшларнинг иншоларини текширганда саводхонлиги бўш, иншо савияси паст ёзилганлигини кўриб ажабландим. Наҳотки, улар ўзларининг билим савиялари шунчалик саёз эканлигини билмайдилар.

Айрим абитуриентларнинг ёзган иншо планларининг ўзида жуда кўп хатога йўл қўйилган.

. Айрим иншоларда эса жумлалар нотўғри тузилганлигининг гувоҳи бўлдим. Масалан: Н. исмли абитуриентнинг «Йўлчи — халқ озодлик ҳаракатининг актив иштирокчиси» мавзуида ёзган иншосида шундай жумлаларни учратдик. «...Мана шу гўзал ҳаётимиз минглаган йўлчиларнинг кураши орқали бунёдга келган», ёки яна бир иншода «минглаган севги эгаларига ўрнак бўла олди».

Юқоридаги «минглаган» сўзи ўрнида «мингларча» сўзи ёзилиши керак эди. Иншо ёзишда ўқувчилар малакасининг етишмаслиги, кўчирмачиликнинг одат тусига кириши, адабий тил нормаларига риоя қилмаслик энг катта камчиликлардандир.

Биз она тили ва адабиёт ўқитувчилари мактабда қуйи синфлардан бошлаб ўқувчиларга тўғри план тузиш йўлларини ўргатиб боришимиз, уларни кўпроқ синфдан ташқари китоб ўқишга жалб қилишимиз лозим.

Ҳозирги кунда ҳамма соҳада қайта қуриш, жадаллаштириш, яъни ҳаётимизда туб бурилиш биринчи галдаги вазифа экан, биз ўқитувчилар ҳам бу борада виждонан, тинмай меҳнат қилишимиз лозим.

Х. МУРОТХОНОВА,
Тошкент шаҳар Киров районидаги 97-мактабнинг она тили ва адабиёт ўқитувчиси.

ҲАЙҚИРИҚ

Бўлган воқеа

Нега талвасага тушяпман, довдираб қоляпманми? Йўлларимга биров найзанинг кукунини сочиб юборгандек қадамларим озорли. Нима бўляпти ўзи? Юрагим қинидан чиқиб кетай деяпти?

...Тақдир мени Босит акам билан учраштирганидан ризо эдим. Ҳатто иккимизнинг болаликдан етим қолганимиз, ортиқча эркалана олмай ўсганимиз, келажакдаги орзуларимизнинг бир-бирига монандлиги, ҳамма-ҳаммаси бизни тўйдан кейиноқ жуда аҳил ва оқибатли қилиб қўйган эди.

Кетма-кет ўғил-қизли бўлганимиз, бир парча бўлса ҳам ота-оналаридан мерос қолган ҳовлимиз руҳимизни шунчалар кўтарар, иккимиз ҳам кечқурунлари: «Биз ҳеч кимга қарам эмасмиз, ўз оиламиз, ўз уйимиз бор, ўзимизўзимизга хўжайинмиз», деб бараварига айтгимиз келарди.

Босит акам жуда меҳнаткаш эди, ҳовлижойни кўп ўтмай ораста қилиб олди. Мен ҳам ҳаммаёқни ялагудай қилиб ўтирардим. Қўлимда гулдек ҳунарим ҳам бор эди. Попопда ишлардим. Қизчамиз жуда бахтли туғилди. Босит акам мебель дўконида ишлардилар. Уларни киши билмас, синаб юришган экан, экспедиторликка тавсия қилишибди. Мен нима дердим. Эҳтиётингизни қилиб ишлайверинг, дедим. Лекин ич-ичимдан суюнардим: ҳайрият бизнинг ҳам биримиз икки бўларкан деб. Яхшигина ишлаб юрдилар. Онда-сонда бу ишнинг қийинлигидан гапириб қолардилару, лекин нон пули чиқиб туриши майда ташвишларни босиб кетади, деб қўярдилар.

Ўзим азалдан келди-кетдини, қўшниларнинг кириб-чиқишини яхши кўрардим. Бирор тансиқ таом қилсам, ён-веримдагиларга чиқарардим, севинчимни баҳам кўрардим. Босит акам жуда хайрли жойга ишга ўтган эканлар, шу баҳонада келди-кетдимиз кўпайиб қолди. Ҳар қалай биров қизини узатади, биров янги уйга кўчади, биров... Орзули дунё дегандай... Қақир-қукурсиз иш битмас экан, кейин импортнийга оғзининг суви келмаган одам бўлмас экан.

Аввалига Босит акам хўжайинларидан иймониб юрдилар. Қарасалар, ҳаммаси таниш-билишининг ишини битиряпти. Биттасига дурустроғидан тўғрилаб берган эканлар, қаддимизни бироз ростлаб олдик. Кейин иккинчиси... учинчисига....

Кунларнинг бирида анча ёшга бориб қолганига қарамай, оёқ-қўли чаққон, маҳаллада айтган гапи инобатга ўтадиган Зеби хола чиқиб қолди.

— Боситжонга айтсангиз, импортнийсидан бир амаллаб берсалар, илойим сиз ҳам қизингизни узатадиган кунларга етинг, опоси.

Зеби холанинг сўзидан ўтаолмадим. Босит акам келганларида айтган эдим, аввалига индамадилар. Яна гап очганийдим, бошларини ликиллатиб қўйдилар.

Зеби хола эрталаб чиққанида Босит акамнинг розиликларини айтгандим, қанот қоқиб чиқиб кетди. Суюнмайдими шўрлик, анча ёшга бориб қолган кенжа қизини узатаяпти-ку суюнмайдими?

Кечқурун Зеби хола яна чиқиб қолди.

— Келинпошша, гиламнинг импортнийсидан келибди, деб эшитдим. Боситжонга айтгани мулоҳаза қилдим. Қизимнинг гилами бор-ку, ўзимизникидан эди-да.

— Холажон, улар билан ўзингиз бемалол гаплашаверинг, — дедим унинг айтишга бироз ийманаётганини сезиб.

— Келинпошша тушмагурей, эр вазири—хотин, дейдилар. Қаловини билсангиз қор - ёғади. Битта эрингизнинг топгани нима бўлади, ҳайт деган мадор бўлади. — Шундай деб қўлимга ниманидир қистирди, — бу ўзингизга.

Аввалига қўлимни очишга нима учундир журъат қила олмадим. Очганимда... анқайиб қолдим. Эллик сўм. Бу орада Зеби хола йўлакка бориб қолган эди. Тез юриб, халигини қўлига тутқазмоқчи эдим, у кўрсаткич бармоғини лабига босиб, жим, деганга ишора қилди-да, пилдиллаганича чиқиб кетди. [illegible]

Аввалига негадир ваҳима босди. Кейинчалик «Ҳа, бордирки» беради, керакдирки беради, дедим. Синглим тўй қилаётган эди. Кунимга ярайдиган бўлди. Босит акамга айтсаммикин ёки.... йўқ, уйга ёлғон кирмаганим тузук. Яна ким билади дейсиз, кезлончарчи.

Хайтовур улар ишдан жойроқ бўлсаям, очилиб-сочилиб келдилар... Биринчига борган ўғилчамни олдиларига олволиб китобини ўқитдилар. Телевизордаги кинони кўриб, мириқиб кулдилар. Болалар ухлагач, костюмлари чўнтагидан иккита юз сўмлик олиб менга бердилар.

— Олиб қўй, майда-чуйда харажатларингга бериб турарман. Буёғига йиғиш керак, — дедилар бамайлихотир.

Мен ҳайрон ҳам қолмадим, қаердан олдингиз деб ҳам сўрамадим. Чунки бу бели букилмаган пулнинг қаердан келганини, бундан кейин ҳам шундай тушумлар бўлиб туришини билардим. Суюнганим у кишининг мендан пул яширмаётгани ва «топганини кўчага ташлаб келмаётгани»да эди.

Қўшни хола берган эллик сўмликни айтиш пайти келган эди, уни яшириб қўйган жойимдан олиб, қўлларига узатдим.

— Оббо, холаси тушмагурей, бургани оёғига ип бойлаб учирадиганлардан-да. Эскитдан бозорнинг киндигини кесганлардан. Муомалани билади.

Босит акам пулни олмадилар.

Майда-чуйдага деб берадиган пулларига кундан-кунга барака кира бошлади. Болаларнинг кийим боши қўша-қўша, буларнинг ҳам энгиллари бисёр, мени-ку... Энди ишлашимга ҳожат қолмаганди.

Босит акам кеча шунақанги костюм-юбка олиб келдиларки, шу пайтгача мен уни бир марта кўчада, қайсидир артистканинг устида учратгандим. Кийиб кўрдиму, шундагина мен ҳали қадди-қоматим унча ўзгармаганлигини, кийинсам, мана-мен деган ёш жувонлардан қолишмаслигимни ҳис қилдим.

— Бирор жойга борсанг, ярқираб боргин, киядиган давринг келди, хотин.

— Шундай костюм-юпкаларни кийсам, хотин деб турсангиз қўпол эшитиларкан, Босит ака. Мавжудахон дейдиган бўла қолинг, — дедим эркаланиб.

— Қани, костюмни бошқатдан кий-чи.

Костюм-юбка ичидан бантикли оқ кофта, оёғимга, тунов куни олиб берган ингичка пошнали туфлиларини кийдим. Бошимдаги рўмолимни олиб ташлаб, сочимни бошқатдан турмакладим. Шу вақтгача рўмол ўраб нима қиларканман. Сочимни қулоғимнинг устидан олсам бўларканку, бирам ярашдики! Айниқса, бухороча ялтиллаб турган зиракни таққан эдим, ўзимни ўзим танимай қолдим. Худди катта жойда ишлайдиган, хушбичим ва зукко аёлларга ўхшаб кетдим. Ойнага яна қараб: «Катта жойда ишлайдиганлар ихчамроқ зирак тақади», деб гавҳар кўзлигини қўлимга олдим. Ана энди... Қадди-қоматимни ростлаб, Босит акамга кўринган эдим, улар бир зум қараб турдилар-да, омон бўлсам, бундан яхшиларини киясан, дедилар. Етим ўсганингнинг ҳиссаси чиқсинки.

Биз гуркираб кетавердик. Шунга қараб шод ва мамнун эдик, такаббурлик ва қисиб-қимтишни билмасдик. Бор нарсаларни ҳамма билан баҳам кўравергим, уйга келганларни йўқ ердаги нарсалар билан меҳмон қилгим келар, ҳамманинг хожатини чиқарсам, дердим. Бева қолган қайинсинглимнинг жўжавурдек жонлигини унутмас, бирини акаларига айтиб [illegible]

Кўп нарса топиш-тутишга боғлиқ деганлари рост экан. Мен аввалгидан ҳам очилиб кетдим. Юзларимдаги майда ажинларгача тортилиб, яноқларим етилган қизларникидек қипқизил, қош-киприкларим қуюқлашиб қолганди. Кийимларим... Буни қарангки, атрофда ҳам обрўйимга-обрў қўшила бошлади. Кўчакўйда зўрға сўрашиб ўтадиганлар ҳам тўхтаб, иззатимни жойига қўядиган бўлиб қолишди. Маҳаллада бирор йиғин бўлса, менсиз ўтмайдиган бўлиб қолди. Аввалларига мени ёш деб таклиф қилмайдиганлар, энди йўқ бўлсам, келишимни пойлаб турадиган бўлишди. Яқин қўшниларим бирор меҳмон-излом келса, қўймай олиб чиқиб кетишарди. Буни қаранг, биб-бинойи ўйнарканман, ҳатто «Сумбула»ни айтишниям биларканман, билганимни ўзим ҳам билмас эканман-да. Бир кун ўзимга ўзимнинг ҳавасим келиб кетди. Магнитофонга классик куйларни ёзиб олдириб, роса ўйнадим. Сизга айтсам, нонкўрлик қилмадимку, ҳойнаҳой ўтиришларда (бу орада йигирма аёл ўтириш ҳам уюштиргандик) «Тановор» чалинса, ўзим ҳам ўтиролмайман, деб, хон атласдан бели бурма, қўш этак кўйлак, устидан зарбоп нимча тиктирдим. Тилла почали лозим, тилла гулли ковуш, бошимга эса тилла симли рўмол олдим. Кийингач, ойнага қараймамми, ўзимни ўзим танимай қолдим.

Ўйин-кулги, ширин таомлар, меҳмондорчилик, топиш-тутиш ҳаммаси кўнглимни кўтарар, болаликда етимлик билан ўтган чегарали, маъюс ҳаётимнинг бўш қолган ўринларини тўлдираётгандек бўларди. Босит акамга оқиб келаётган давлатни келажак учун ҳам саранжомлардим. Тилла асбоблар ва тилла заём ҳаммаси — ихчам ва тил-оғзи йўқ мулк эди. Кейинги вақтда кимнингдир болалигимда айтган «вақтида қопнинг оғзини ёпиб олиш керак», деган гапи қулоғимда жарангларди. Тўғрироғи, бунинг мазмунини энди тушуниб етгандим. Бир кун кўчамизнинг бошидаги қўшнимизникида қандайдир йиғин бўлиб қолди. Ҳа, эсладим, ўғли армиядан келганига йиғин қилиб берди. Мен ўз обрўйимни кўтариш учунми ёки ўғлим ўша йигитчадек катта бўлиб юрсин дебми, ёки Босит акамнинг ота бўлмиш билан қалин оғайни эканликлари учунми, ишқилиб, костюм-шим қилиб чиқдим. Шунда мени қўйгани жой тополмай қолишди. Мен билан олдинма-кетин кириб келган кампирни асти кутсам бўларкан. Пастки маҳаллада туради. Ёлғиз ўғлининг роҳатини кўролмаган аёл. Онда-сонда тансиқроқ нарса бўлса юбориб турадиганим... Мен билан овора бўлиб, кампирнинг келганини сезмай қолишдими, ҳар қалай кампир бир оз қўлларида тугунлари билан каловланиб турдилар. Бунга кўзим тушганига бўлса керак, ичкари кира олмадим.

— Меҳмон келди, кўришайлик, — дедим уй бекасининг эътиборини уларга қаратмоқчи бўлиб. Мезбон кампирга бир қаради-ю, келинига: — Холамойингизнинг тугунларини олинг, — дейиш билан чегараланди.

— Кираверинг, опоси, улар нафасларини ростлаб кирадилар, кейин кўришарсиз.

У мени иззат-икром билан хонага бошлади.

— Юқорига олинглар. — Мени кўриб, шунча ўтираверинг, дейишимга қарамай, ҳамма ўрнидан қўзғолди. Қўймай тўрга ўтказишди. Шунда кимнингдир, «қўғирчоғ-эй, илойим ҳаммаям давлатли бўлсин», дегани қулоғимга чалинди. Емишлар стол тўла, турли-туман бўлсаям, яна алоҳида тандирдан узилган иссиқ сомса, ҳар хил нарсалар келтирилди. Полиздан ҳозиргина узилгандек ширин тарвуз-қовун дейсизми... Негадир кўнглим ғаш эди, бояги кампирни... Уни юқоридаги уйга олишса, ўтганини деразадан кўрардим, ўтмади. Буёққа кирмаяпти. Наҳот... наҳот айвонда ўтирса... йўғе, кекса одам...

Айвондаги аёлларнинг кимгадир салом беришгани, «ичкари киринг» дейишгани, кексанинг «шу ер ҳам бўлаверади, болам» деган овози қулоғимга чалинди. Айвондагиларга кекса одамнинг пастда ўтириши ноқулай бўлганми, ичкари киришга зўрлай бошлашди. Кампир ийманар, чунки уни кузатиб кирган хонадон эгаси ичкарига таклиф қилмасди. Мен секин ўрнимдан қўзғалдим. «Келинг, холажон, юқорига чиқинг». Ёнимдагиларга бу гапим ёқмадими, баъзилари ғалати қараб қўйишди-ю, сездирмасликка ҳаракат қилишди. Зўрға ўринларидан қўзғолишаётган эди, уй эгаси уларни қайтадан ўтказиб қўйди.

— Қўзғолманглар, холам пастроқда ўтиришни яхши кўрадилар, а, холамойи.

— Айвонда ўтирсам ҳам бўлаверарди. Ҳаммангизни безовта қилиб...

— Мана бу ерга ўтира қолинг.

Ўтирганлар сал сурилишиб кампирга кираверишдан жой бўшатишди.

— Холажон, ичимизда энг кексамизсиз, жойингиз манави ер, — дедим мен ўтирган жойимдан қўзғалиб.

— Шу ер ҳам бўлаверади кампир нарсага. Кириб-чиқиб турадилар.— Маҳалламиздаги казо-казо кийинган аёллардан бири пиқиллаб кулиб қўйди.

— Тўғри айтасиз, болам... Бу яқин орада тўрда ўтирганимни эслолмайман.

Ишонсангиз, кампирнинг олдига алоҳида иссиқ сомса келтирилмади. Ёнида ўтирганлар бир-икки олинг-қўйинг деган бўлишди-ю, ўзлари билан ўзлари сервар бўлиб кетишди. Кампирнинг олдидаги чойи совиб қолди. Хонадон эгаси мен каби «топиш-тутишли», «зўр кийинган»лардан юз айланиб — минг ўргилар, енглар деб қистар, сал нарида ўтирган кампирга ҳатто қиё боқишмас эди. Келтирилган кабобга кампирнинг тиши ўтмади шекилли, битта гўштини чимдиб-чимдиб еяётган эди, ёнидаги жувон бурнини жийириб қўйди. Унга кўзим тушиб ғалати бўлиб кетдим.

Кузатилаётганимизда қуюқ хайрлашувлар, мулозамат ва парвоналиклар бир томонда, сумкасини кўтариб ёлғиз ўзи тўйхонадан чиқиб кетаётган, эътибордан четдаги кампир бир томонда эди... У сумкасини енгилгина кўтариб аста-секин чиқиб борарди.

Нега буларни ҳозир эслаяпман. Нега ўша вақтдаги воқеа учун яна ичим ачишяпти. Ўшандаям унга раҳмим келганди-ю, лекин бугунгидек, ҳозиргидек ўксик бир ачиниш билан ҳис қилмаган эканман. Ўша кампирнинг юпунгина кийими назарга илинмаганлигини... Бир вақтлар газеталарда мақталган меҳнаткаш аёл бўлгани, фарзандлар доғи уни анча эгиб қўйганини билишарди-ку одамлар! Нега ширинсўз ва иззат билан, ҳатто ёши ҳурмати унинг ҳурматини жойига қўйишмади?! Бизларнинг қаддимизни кўтарган топиш-тутишимиз ва кийган кийимимиз обрўйимизни оширганини энди чуқурроқ ҳис қилаётгандим. Йўқ, билардим, ҳа ўшандаям билардим. Лекин бугунгидек уни чуқур ва чуқур билмаган эканман. Ўшанда Босит акамнинг топган-тутганларидан мағрурмидим? Эшикдан оқиб келаётган давлат мени шошириб қўйганмиди? Эҳтимол шундай ҳам бўлгандир. Ҳозир бир нарсага — бошланиши бор нарсанинг бир кун келиб охири ҳам бўлишини эсимга олмаганимга, бўлди, бу ишни бас қилинг, ортиқча бойликнинг хосияти йўқ, демаганимга ачинаман. Айрим одамлар, яхши кийиниб, яхши юрганим учунгина ҳурмат қилганларига ачинаман. Босит акамни ҳалол йўлга солиш ўрнига, шу йўлга ўзим ҳам бошлаганимга ачинаман. Опагинам, опажоним, министрдек кийинасана, эс-ҳушингни йиғиб юр, Боситжон кўпам мол-мулкка муккасидан кетмасин, деганларини писанд қилмабман.

Энди бармоғимни тишлаб қолдим. Додфарёд деганим билан фойдаси йўқ. Оғзимда ошим, кўзимда ёшим. Босит акам бечора... унга жуда қийин бўлди. Бир неча йил биздан йироқда яшайди. Бугун суд бўлди...

Ўша ердан келяпман... Ўкириб-ўкириб йиғлагим келади-ю, йиғлай олмайман. Одамларга ҳайқириб-ҳайқириб нимадир дегим келади-ю, деяолмайман. Бор буд-шуд қандай оқиб келган бўлса, шундай оқиб кетди. Ўзи билан бирга оиламнинг бахтини, тинчлигини олиб кетди. Мен учун шу дақиқаларда ҳаммаёқ бўм-бўш. Бўм-бўш. Кўнглим ҳам. Хонадоним ҳам...

* * *

Ҳамон унинг кўнгли бўм-бўш. Яна кўнглини бўм-бўш қилган нарса кечагина унинг соясига кўрпача солаётган аёлларнинг ёнидан совуққина сўрашиб ўтаётгани...

Яйра САЪДУЛЛАЕВА,
Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати.

Қардошлик қонунига биноан

Синалган шериклар

Ўзбек кооператорлари билан Афғонистондаги хусусий «Барат ЛТД» фирмаси қўшма корхона яратишга киришдилар. Бу хусусий фирма совет ташқи савдо ташкилотларининг анъанавий шеригидир.

Афғонистон томони майизни завод йўли билан тайёрлаш, уларни турли ҳажмдаги ранг-баранг безатилган қутичаларга жойлаш линияларини етказиб беришни, шунингдек маҳсулотни идишларга жойлайдиган ускуналарни монтаж қилишни ўз зиммасига олади. Томонлар имзолаган шартномада афғон шерикларимизнинг дастлабки босқичда мазкур корхона ҳам совет, ҳам афғон хом ашёсида ишлаши тўғрисидаги таклифи қабул қилинди. Фабрика қурилишининг тиғиз муддатлари аниқ белгиланган — бу йил асбоб-ускуналарнинг жами етказиб берилади, 1989 йилда эса дастлабки маҳсулот ишлаб чиқарила бошланади. Жанубий қўшнимиз чегарасига яқин бўлган Сурхондарё областидаги узум етиштириладиган зона қўшма корхонани барпо этиш жойи деб танланди.

Янги корхонанинг яратилиши иккала томон учун қандай фойда келтиради? ЎзТАГ мухбири ана шундай савол билан «Ўзбекбирлашув» правлениеси раисининг биринчи ўринбосари Г. Волковга мурожаат қилди:

— Майиз етиштириш бизда ниҳоятда кенг ривожланган, аммо уни умумиттифоқ фондига етказиб бериш эса ҳозирча истеъмолчиларни қондирмаяпти. Ҳамкорлик бу ишни саноат негизига кўтариш имконини беради.

Афғонистон томони эса биздан мамлакат аҳолиси муҳтож бўлган қўшимча товарларни олади. Булар орасида холодильниклар, кондиционерлар, газлама ва кийим-кечаклар, сирланган ва рухланган идишлар ҳамда Афғонистонда тақчил бўлган гугуртдан тортиб бошқа энг зарур буюмларгача бор. Ана шу маблағнинг катта қисми хусусий фирмалар билан тузилган шартномаларга тўғри келади.

«Барат ЛТД» фирмаси СССР билан ҳамкорлик қилиб, кўпгина қийинчиликларни бартараф этмоқда. Террорчилик ҳуружлари, фирма президенти Муҳаммад Расул Баратга дўқпўписа қилишлар ана шу қийинчиликлар жумласидандир. Аммо булар афғон корхона эгаларининг синалган шериклар билан ишлаш иштиёқини сўндира олмайди. Тошкентда «Балх» умумий овқатланиш корхонаси ташкил этилмоқда, бу ерда республика пойтахти аҳолиси ва меҳмонлари миллий услубда безатилган залларда ўзига хос афғон таомларини тотиб кўрадилар. Ундан ҳам аввал, яъни уч ойдан сўнг Шота Руставели кўчасида Афғонистондан келтирилган мева, цитрус ўсимликлари, ёнғоқ ва бошқа озиқ-овқат маҳсулотлари билан савдо қилувчи фирма магазини очилади.

Янги компьютер

Республика пойтахти мактабларига 120 тадан зиёд «Ёшлик» компьютерлари жўнатилди. Улар Ўзбекистон ССР Фанлар академияси «Кибернетика» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг тажриба-экспериментал заводи коллективи томонидан тайёрланди. Мазкур компьютер ўз аждоди «Школьник» компьютеридан қатор афзалликлари билан фарқ қилади. У кенг амалиёт кўламига эга — мактаб ўқувчиларига, техникум ва олий ўқув юртларининг студентларига программ таълим бериш билан бирга, мураккаб илмий-техник ҳисоб-китобларни бажаришга қодир. Унинг программаси информатикада энг кўп тарқалган ва ўзлаштириш осон бўлган «бейсик» тилида бажарилган. Бу йил завод ана шундай компьютерлардан 300 тасини ишлаб чиқаради.

Ҳозир «Кибернетика» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасида «Ёшлик» компьютерини такомиллаштириш устида ишлашяпти.

СУРАТЛАРДА: «Ёшлик» компьютери ўрнатилган кўчма информатика синф-автобуси; ана шу компьютерни яратган конструкторлик группаси аъзолари Қудрат Пўлатов ва Владимир Капкин схемани кўздан кечиришмоқда.

А. Горокрик фотолари.

(ЎзТАГ фотохроникаси).

МАГИСТРАЛЬ

ЙЎЛ ҲАРАКАТИ ХАВФСИЗЛИГИ — УМУМХАЛҚ ИШИ

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетида бўлиб ўтган мажлисда «Тошкент шаҳри транспортидаги авария ҳолати ва уларнинг олдини олиш юзасидан қўшимча тадбирлар тўғрисида»ги масала кўриб чиқилди. Унда халқ депутатлари район Советларининг ижроия комитетлари, шаҳар транспорт ва йўл корхоналари, ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари ва жамоат ташкилотлари Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг мазкур масала юзасидан қарорларини бажаришга расмиятчилик билан ёндошганликлари қайд этилди.

Мажлисда мазкур йўналишда олиб борилаётган ишлар самарасиз эканлиги, шаҳар кўчаларида авария ҳолати даражаси юқорилигича қолаётганлиги қайд этилди. Жумладан, ўтган йили Тошкентда 2545 та йўл-транспорт ҳодисаси содир бўлиб, уларда 215 киши ҳалок бўлган, 2875 киши жароҳатланган. Куйбишев, Акмал Икромов ва Сергели районларида йўл-транспорт ҳодисалари билан боғлиқ ноҳуш вазият вужудга келган.

Ҳаракат хавфсизлигини таъминлаш ишида давлат автомобиль инспекцияси хизматчиларининг зиммасига юксак масъулият юкланган.

Қуйида мухбирларимизнинг авария ҳолатларига, шунингдек автомобиль транспортидаги салбий ҳолатларга қарши кураш юзасидан олиб борилаётган ишлар тўғрисидаги саволларига пойтахт давлат автомобиль инспекцияси бошқармасининг бошлиғи милиция подполковниги Б. В. Путинцев жавоб беради.

— Борис Васильевич, кўпчилик автомобиль корхоналарида йўл-транспорт ҳодисаларининг кўпайишига йўл қўйилган. Бунинг сабаби нимада!

— Сабаби шаҳарнинг кўпчилик автотранспорт корхоналарида ҳайдовчилар интизомини мустаҳкамлаш, касб маҳоратини ошириш юзасидан изчил ишлар олиб борилмаяпти. Рейсдан аввалги ва рейсдан кейинги самарали медицина назорати ташкил этилмаган, автомобилларнинг техник соз ҳолда йўлга чиқиши устидан назорат таъминланмаган. Автомобилларнинг рўйхатдан ўтказилган жойда эмас, бошқа жойларда сақланиш ҳолларига йўл қўйилмоқда. Бевосита йўллардаги транспорт иши устидан идоралар назорати суст амалга оширилмоқда.

Марказлашган усулда юк ташиш трести (В. А. Исмоилов), 3-автобус парки (А. И. Исмоилов), «Главташпассавтотранс»нинг 6-таксомотор парки (А. Т. Қосимов), трамвай-троллейбус бошқармасининг 2-(В. Г. Головченко) ва 3-(бошлиғи вазифасини ижро этувчи В. Д. Баббанец) трамвай деполари, «Автодормехбаза» (В. В. Богачев) раҳбарлари транспортда аварияларнинг олдини олиш бўйича профилактика ишларини изчил ташкил этиш тўғрисидаги Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети қарори талабларини бажармадилар. Натижада ана шу автомобиль корхоналарида йўл-транспорт ҳодисаларининг кўпайганлиги кузатилади.

«Главташпассавтотранс»нинг автомобиль корхоналарида ўтказилган комплекс текширувлар натижасида транспорт воситаларини сақлаш ва эксплуатация қилиш соҳасидаги қатор жиддий тартиб бузилишлари ҳамда нуқсонлар аниқланди. Жумладан, ҳар уч автобусдан бири, ҳар беш «такси» машинасидан бири йўлга техник носозлик билан чиқарилар экан. Текширув 4216 та автобус ва таксининг 1009 таси носоз эканлигини кўрсатди. Айниқса, 1-автобус паркида (Р. Даинов) ноҳуш вазият вужудга келган. Бу ерда ўтказилган текширув йўлга чиқишга тайёрлаб қўйилган транспорт воситаларининг 60,9 проценти техник жиҳатдан носоз эканлигини кўрсатди. 18-(Р. Д. Убайдуллаев) ва 8-(В. С. Собиров) автобус паркларида, 2-маршрутли таксилар корхонаси (Р. Р. Файзуллаев)да бу кўрсаткич 35-42 процентни ташкил этади.

— Автотранспорт воситалари техник соз ҳолда сақланишини таъминлаш юзасидан қандай чоралар кўрилади!

— Ҳозир Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетида ихтиёрида мингта ва ундан кўп автомобиллар бўлган хўжаликларда диагностика постларини ривожлантириш тўғрисида қарор қабул қилинган.

Бу йил давлат автомобиль инспекциясининг диагностика станцияси ишга тушди, яқин йилларда Ҳамза ва Киров районларида шу хилдаги станциялар қурилиши планлаштирилган. Диагностика станциялари ва постларида транспортларнинг техник ҳолатинигина эмас, атроф-муҳит ва шаҳар ҳавоси муҳофаза этилиши стандартлари устидан ҳам назоратни амалга ошириш мўлжалланмоқда.

Майда автомобиль хўжаликлари ҳам эътибордан четда қолмаслиги учун биз уларга ўз техника воситаларини яқин орада жойлашган йирик автомобиль хўжаликларида диагностикадан ўтказишни таклиф этяпмиз.

— Маст ҳолдаги ҳайдовчилар айби билан содир бўлган йўл-транспорт ҳодисалари ҳам қайд этилмоқдами!

— Ҳа, бундай ҳоллар бор, уларни онда-сонда содир бўлиб туради, деб бўлмайди. Ўтган йили маст ҳолдаги ҳайдовчилар айби билан содир бўлган 149 йўл-транспорт ҳодисаси қайд этилди. Ҳаммаси бўлиб маст ҳолда транспортни бошқарган 3323 киши аниқланди. Бу катта рақам, уларнинг аксарияти — 2658 нафари шахсий транспорт эгаларидир. Агар ГАИ ходимлари ўз вақтида олдини олмаганларида яна қанчадан-қанча фавқулодда ҳодисалар содир бўлиши мумкин эди. Бу автомобиль хўжаликларидагина эмас, қўлга тушган ҳайдовчилар меҳнат қилаётган коллективларда ҳам ичкиликбозликка қарши кураш етарли даражада олиб борилмаётганлигидан далолат беради. Шуни айтиш керакки, бир йил мобайнида икки марта транспортни маст ҳолда бошқараётганда ушланган 166 киши жиноий жавобгарликка тортилган.

Мисолларга мурожаат қилайлик. 3-автобус паркида йўлга чиқиш олдидан ҳайдовчиларнинг сиҳат-саломатлигини автомобиль хўжалигининг штатдаги ходимлари эмас, наркология диспансерининг врачлар бригадаси амалга оширган эди. Шунда йўлга чиқишга тайёр бўлган 220 ҳайдовчидан 20 нафари медицина гувоҳлигидан ўтишдан бош тортди. 4-автобус парки (В. П. Жабин)да ҳам худди шундай манзара кузатилди. Бу ерда 33 ҳайдовчи текширувдан ўтишдан бош тортди Ваҳоланки айнан шу хўжаликнинг ҳайдовчиси О. Жўраев маст ҳолда йўл-транспорт ҳодисасини содир этган, унда беш киши жароҳатланган эди.

«Главташпассавтотранс» 1-автокомбинатининг ҳайдовчиси Ш. Раҳимжонов эрталаб соат 5 да маст эди. Натижада у ГАЗ-24 73—30 ТНА автомобилини дарахтга олиб бориб урди. Бунинг оқибатида бир йўловчи ҳалок бўлди, беш киши оғир жароҳатланди.

Транспорт корхоналари ва ташкилотларининг раҳбарлари коллективда тарбиявий ишларни кучайтиришлари лозим. Сабаби ҳайдовчиларнинг маст ҳолда йўлга чиқиши кўча ҳаракатининг барча қатнашчилари учун хавфли бўлиб, баъзан фожиали ҳодисаларга олиб келади.

— Биз транспорт воситаларининг суиистеъмол қилиниши ҳақида кўпгина танқидий мақолалар ёзамиз. Ҳозир бу соҳадаги ишлар қалай!

— Ўтган йили ана шундай 1979 ҳол аниқланди. Бундай воқеалар айниқса соғлиқни сақлаш, геология, маданият ва бошқа соҳаларнинг автомобиль хўжаликларида тез-тез содир бўлиб туради. «Главташкентстрой» (С. П. Василенко), марказлашган усулда юк ташиш тресги (А. И. Исмоилов), «Главташпассавтотранс» (К. М. Сидиқназаров) ва бошқа автомобиль хўжаликларида спидометри бузуқ ёки пломбаланмаган автомобилларни йўлга чиқариш, улардан фойдаланиш ҳолларига барҳам берилмаяпти. Бу ёнилғи-мойлаш материалларининг талон-тарож қилинишига олиб келади, давлат транспортидан шахсий мақсадларда фойдаланиш имконини беради.

— Йўл интизоми пиёдаларга ҳам тааллуқлидир. Баъзан улар йўл ва чорраҳаларда авария вазияти вужудга келишига сабаб бўладилар. Мамлакатимизнинг кўпгина шаҳарларида пиёдалар билан иш олиб бориш борасидаги минскликлар ташаббуси жорий этилмоқда. Бизда эса бу тажриба ҳозирча суст қўллаб-қувватланмоқда.

— Йўл-транспорт ҳодисалари сонини камайтиришда Минск шаҳрининг пиёдалар билан олиб бораётган ижобий иш тажрибаси катта ёрдам бераяпти. Шаҳар корхоналари, ташкилотлари, ўқув муассасалари коллективларида йўл ҳаракати қоидаларининг ўрганилиши, мазкур ишда кенг ошкоралик таъминланганлиги, йўл ҳаракати қоидаларини бузувчиларни меҳнат коллективларида жиддий муҳокама қилиш шулар жумласидандир. Ходимлари шаҳар кўчаларидаги йўл-транспорт ҳодисалари натижасида жабрланган «Комфорт» ишлаб чиқариш бирлашмаси, Тошкент бирлашган авиаотряди, «Средазкабель» ишлаб чиқариш бирлашмаси каби йирик корхоналарнинг коллективларида йўл ҳаракати қоидаларини тарғиб этиб, авария вазиятларининг олдини олиш учун қатъий чоралар кўрилмаяпти, агитколлективлар ташкил этилмаяпти. Жумладан, Сергели районида ўтказилган текшириш натижасида 100 та корхона ва ташкилотнинг учтасидагина агитколлективлар ташкил этилганлиги аниқланди. Бундай вазиятда ички ишлар органларига пиёдалар билан ишлаш осон эмас.

Давлат автомобиль инспекцияси томонидан жами шаҳар бўйича йўл ҳаракати қоидаларини бузган 300 мингдан зиёд пиёда аниқланиб, уларга жарима солинган. Пиёдалар айби билан содир бўлган йўл-транспорт ҳодисаларининг сони нима учун атиги 4 процентга камайганлиги шунинг ўзидан кўриниб турибди.

Йўл-транспорт ҳодисалари натижасида болаларнинг жароҳатланаётганлиги катта ташвиш уйғотади. Ўтган йили пиёда болаларнинг айби билан 333 йўл-транспорт ҳодисаси содир бўлди, уларда 14 бола ҳалок бўлиб, 325 бола шикастланди. Буларнинг ҳаммаси болаларни йўл ҳаракати қоидаларига ўргатиш ишлари суст олиб борилаётганлигидан, халқ маорифи район бўлимлари, мактабларнинг раҳбарлари ва ота-оналарнинг етарли назорати ўрнатилмаганлигидан далолат беради. «Йўл қоидалари»ни ҳар бир бола билиши лозим.

Болалар билан боғлиқ ҳодисаларни таҳлил этиш, бундай ҳодисаларнинг олдини олиш мақсадида биз йўлларда болаларнинг жароҳатланишига қарши кураш программасини ишлаб чиқдик.

— Йўл-транспорт ҳодисаларининг камайишида йўл-кўприк хўжаликларининг ҳолати, кўчаларнинг ободончилиги, ҳаракатни бошқариш воситалари билан таъминланганлиги ҳам муҳим аҳамият касб этса керак.

— Шак-шубҳасиз. Афсуски, шаҳар ичида ҳаракат учун қулай шароитни яратишга, қазиб ташланган кўчаларни тартибга келтиришга, бошқа хавфли участкаларни текислашга етарли эътибор берилмаяпти. Ремонт ишларининг муддати ҳаддан ташқари чўзиб юборилади, кўчаларни қор ва музлардан тозалаш қониқарсиз олиб борилади. Йўллар ремонти ва уларни асрашнинг паст савияси, шаҳар қувур хўжалигидаги камчиликлар натижасида шаҳарда йўл-транспорт ҳодисалари 18 процентга кўпайган. Йўл-эксплуатация хизматларининг раҳбарлари буни инобатга олишлари лозим.

Ҳозирги вақтда шаҳар йўл тармоғини ривожлантириш ҳаракат гавжумлиги ва тезкорлигидан жиддий ортда қолмоқда. Бу ўз навбатида йўл ҳаракатини ташкил этишга салбий таъсир қилади.

— Транспорт дружиналари фаолиятингизга сезиларли ёрдам бераяптими!

— Ҳозир Тошкентда 295 транспорт дружиналари мавжуд бўлиб, улар ўз сафларига 5798 кўнгиллини бирлаштирган. Улар томонидан ҳам ҳайдовчилар, ҳам пиёдалар айби билан содир бўлган 49437 йўл-транспорт ҳодисалари аниқланди. ГАИнинг кўнгилли ёрдамчилари аҳоли ўртасида пропаганда ишларини олиб боришяпти. Хусусий ҳайдовчилар, жалб этилган дружиначилар ҳозирча суст ёрдам беришяпти. Кўнгилли автомотоҳаваскорлар жамияти (М. Х. Толипов) бу ҳақда ўйлаб кўриши лозим.

Суҳбатни Э. АДАЙКИНА, В. ТУТИН ёзиб олдилар.

«Тошкент оқшоми» газетаси, Ўзбекистон радиоси ва Тошкент шаҳар ички ишлар бошқармасининг қўшма рейди

Давлат ҳисобига ҳотамтойлик

«Давлат енгил автомобиль транспортидан шахсий мақсадларда фойдаланиш каби кўпдан-кўп ҳоллар мавжуд. Бу эса аҳолининг ҳаққоний эътирозларига сабаб бўлмоқда».

(СССР Министрлар Советининг «Хизматда ишлатиладиган енгил автомобиллардан фойдаланишни тартибга солиш тўғрисида»ги қароридан).

Рейдимиз мобайнида қарорда айтилган ана шу сўзларнинг яққол гувоҳи бўлдик. Ҳақиқатан ҳам айрим ҳайдовчилар ва масъул ўртоқлар хизматда ишлатиладиган енгил ва юк автомобилларидан шахсий манфаат йўлида бемалол фойдаланмоқдалар. Биз бундай давлат машиналарини шаҳарнинг ҳар бир бурчагида — бозорлар, магазинлар, маиший хизмат пунктлари ва умумий овқатланиш тармоқлари олдида кўришимиз мумкин. Аслида корхоналар ва ташкилотларга қарашли бу машиналар давлат юмушлари билан банд бўлишлари керак.

Афсуски, рейдимиз бунинг аксини кўрсатди...

Пештоқига «Ичимликлар» деб ёзилган магазинининг олди тирбанд. Биров бировни танимайди. Шу пайт биқинига «Тез ёрдам» деб ёзилган 65—01 ТНМ номерли «РАФ» келиб тўхтади. Кабинадан медицина ҳамшираси Г. Одилова отилиб чиққанича ўзини тўда ичига урди. Буни қарангки, навбатда турганлар оқ халатли ҳамширага ҳиммат кўрсатдилар. Орадан 20-30 минут ўтгач иккита арақни қўлтиқлаб,ҳаллослаганича яна ўзини «Тез ёрдам»га урди. Медицина ҳамшираси спиртли ичимлик киши саломатлигига зарар эканлигини била туриб, уни беморлар зориқиб кутаётганини сеза туриб, кўча-кўйда ўз ишини битираётганини қандай тушуниш мумкин!

Биз шу куни 7-подстанция диспетчеридан «Битта юрак хуружи тутганда юборилган чақириққа қанча вақт сарф этилиши керак», — деб сўрадик. Чунки Г. Одилова беморга қараш, арақҳа навбатга туриш учун унинг бир ярим соат вақти кетди. Диспетчер Тоҳир Йўлдошев «Энг тез медицина хизмати кўрсатилган тақдирда ҳам бунга бир ярим соатдан зиёд вақт кетади» деб айтди. Демак, ҳамшира ҳам тарозидан уриб қолган сотувчи каби «тиббий» ёрдам кўрсатиш муҳлатидан уриб қолаётган экан-да!

10 февраль куни 2515-автоколонна шофёри Василий Маринин «Водоканал» трестининг ремонт-қурилиш бошқармасига ғишт ташиш учун «ЗИЛ-138А» маркали 09—59 ТНМ номерли машинада чиқиб кетган эди. Лекин машина кун бўйи ғишт эмас, балки бошқарма экспедиторини идорама-идора олиб юрди. Охир-оқибат Олой бозорида рейд бригадасига дуч келди. Шу куни қурувчилар «ана ғишт келди, мана ғишт келади», деб пашша қўриган бўлсалар ажаб эмас...

Хуллас, шу куни ўз юмуши деб давлат машинасида сайр қилиб юрганларнинг сон-саноғи бўлмади. Республика сув хўжалиги қурилиши давлат комитети автокорхонаси ҳайдовчиси Шоакром Шотурсунов («ГАЗ-24», 87—30 ТНА), 2519-автоколонна ҳайдовчиси Виль Шарипов («ГАЗ-24», 62—34 ТНА), 143-автотранспорт корхонаси ҳайдовчиси Маъмуржон Файзиев («ГАЗ-24», 00—57 ТНС), «Ташгорфотореклама»нинг ҳайдовчи-экспедитори Садриддин Юсбаев («ЖУК-А06», 22—04 ТНА), «Узпишчепромтранс» ҳайдовчиси Исмоил Тўленбоев («ЕрАЗ-762», 64—67 ТНМ), 2-автокомбинат ҳайдовчиси Жўра Исамухамедов («ГАЗ-24», 71—25 ТНА) ва бошқалар шулар жумласидандир.

Давлат мулки — бу халқ мулки. Бас, шундай экан, давлат транспорти ҳам айрим кишиларнинг шахсий манфаатлари учун эмас, балки давлат, умумхалқ манфаатлари йўлида хизмат қилиши керак. Ғилдираклар айланаверади. Лекин унинг ҳам ҳисоб-китоби бор!

Ғ. БОЛТАБОЕВ, А. АКБАРОВ,
Тошкент шаҳар ички ишлар бошқармаси ходимлари.
И. ФАТТОҲОВ,
Ўзбекистон радиосининг катта редактори.
Т. ТОШЕВ,
«Тошкент оқшоми»нинг махсус мухбири.

СУРАТЛАРДА: давлат машиналаридан белгиланмаган мақсадда фойдаланаётган айрим кишилар.

Т. Каримов фотолари.

(Ушбу рейд материалини бугун, 16 февраль куни соат 17.00 да Ўзбекистон радиосининг «Адолат» радио журналида шаҳар тармоғи орқали ҳамда 4,46 метрли ультра қисқа тўлқинда тинглашингиз мумкин).

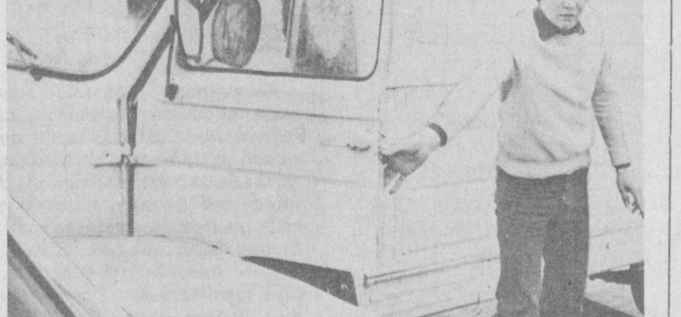

Редактор Т. М. ҚОЗОҚБОЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Ўқишга марҳамат!

ЎЗБЕКИСТОН ССР ҲУНАР-ТЕХНИКА ТАЪЛИМИ ДАВЛАТ КОМИТЕТИНИНГ
3-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1988-89 ўқув йилига

Қабул эълон қилади

БИЛИМ ЮРТИДА ҚУЙИДАГИ МУТАХАССИСЛАР ТАЙЁРЛАНАДИ:

саноат асбоб-ускуналари ремонти бўйича слесарь, механика-йиғув ишлари слесари, электр-газ пайвандчи, фрезерчи, электр монтёр (электр монтажчи), кенг профилдаги станокчи, техника назорати бўлимининг контролёри, прессловчи-штамповкачи, машинали-контакт пайванд бўйича электр пайвандчи, сонли программа билан бошқариладиган станокларнинг оператори.

Ўқиш муддати — 1-3 йил.

ЎҚИШГА 8-10 СИНФ МАЪЛУМОТИГА ЭГА БЎЛГАН ЙИГИТ-ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

3 йиллик таълим группаларини тамомлаган ўқувчиларга ўрта ҳунар-техника билим юртини тугатганлик ҳақида диплом берилади.

8-синф маълумотига эга бўлган ўқувчилар ўқиш даврида 3 маҳал овқат, бепул уст-бош ва коржомалар билан таъминланадилар, 10-синф маълумотига эга бўлган ўқувчилар стипендия оладилар.

Ишлаб чиқариш практикаси даврида ўқувчиларга иш ҳақининг 50 проценти тўланади.

Бошқа шаҳарлардан келганларга секция типидаги ётоқхонадан жой берилади.

Ўқиш даври меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Билим юртини тамомлаб чиққан ўқувчилар «Ташсельмаш» заводига ишга юборилади.

Билим юртини аъло баҳоларга тамомлаган ўқувчиларга ҳукумат қарорига биноан билим юртини тамомлагандан кейинги мажбурий иш стажисиз ўқишга кириш ҳуқуқи билан олий ўқув юртларига йўлланма берилади.

Билим юртида техника ижоди, бадиий ҳаваскорлик, фото тўгараклари, спорт секциялари ишлаб турибди, билим даргоҳининг Чорвоқ посёлкаси районида ёзги дам олиш базаси мавжуд.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатларни топшириш лозим: ариза, туғилганлик ҳақидаги гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти ҳақидаги ҳужжат, саломатлиги ҳақида справка, яшаш жойидан справка, 6 дона фотосурат (3x4 см. ҳажмида).

МАШҒУЛОТЛАР — 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, 50-алоқа бўлими, Гёте кўчаси, 54-уй (21, 49 э автобусларнинг «3-СПТУ» бекати, 16, 89-автобусларнинг «Касб касалликлари институти» бекати, «М. Горький» метро станциясидан ҳар куни соат 8.30 дан бошлаб билим юртининг хизмат автобуси қатнайди.

Справкалар учун телефонлар: 46-07-53, 46-68-77 — администратор; 46-03-12, 46-70-31 — касса.

8-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
8-10 синф маълумотига эга бўлган
ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАРНИ

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

8-синфни битирганлар учун ўқиш муддати — 3 йил.

3 йил муддат билан ўқишга қабул қилинганлар овқат ва уст кийим билан таъминланадилар. Ўқиш тамомлангач, уларга ўрта маълумот ва касб эгаллаб чиққанлик ҳақида диплом берилади.

10-синфни битирганлар учун ўқиш муддати — 8 ой.

Улар ойига 65 сўм стипендия билан таъминланадилар. Ҳамма ўқувчилар ишлаб чиқариш практикаси даврида меҳнат ҳақининг 50 процентини оладилар. Билим юртидаги таълим даври умумий меҳнат ва касаба союз стажига қўшиб ҳисобланади.

Билим юртини авиасозлик саноати учун қуйидаги ихтисослар бўйича юқори малакали ишчилар тайёрлайди:

учиш аппаратларининг йиғувчи-слесари, рақамли программа билан бошқариладиган станокларнинг оператори, сонли программа билан бошқариладиган станокларнинг созловчиси, механика-йиғув ишлари слесари, саноат асбоб-ускуналари ремонти бўйича слесарь, кенг профилдаги станокчи, токарь, фрезерчи.

Шунингдек, 10-синф маълумотига эга бўлган ва Совет Армияси сафларида хизмат бурчини ўтаб қайтган ёшлар фрезерлик касби бўйича ўқишга қабул қилинадилар. Ўқиш муддати — 6 ой.

Билим юртида спорт секциялари, бадиий ҳаваскорлик, авиамоделчилик, радио, фото тўгараклари ишлаб турибди.

Билим юртини аъло баҳолар билан тамомлаган ўқувчиларга олий ўқув юртларининг кундузги бўлимларига ва учувчилик авиация билим юртларига ўқишга кириш учун йўлланма берилади. Билим юртини тамомлаганлар Тошкент политехника институтининг самолётсозлик ва механика факультетлари кечки ва сиртқи бўлимларига, шунингдек, бошқа олий ўқув юртларига имтиёзли шартлар билан ўқишга киришлари мумкин. Билим юртини тамомлаган ўқувчилар В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасига ишга юборилади.

Билим юртига ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатлар талаб қилинади: туғилганлик ҳақидаги гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти ҳақидаги ҳужжат, яшаш жойидан, ота-онасининг ишхонасидан справкалар, медицина справкаси, мактабдан характеристика, 6 дона фотосурат (3x4 ва 4x5 см ҳажмида).

Билим юрти адреси: 7001128, Тошкент шаҳри, Октябрь райони, Усмон Юсупов кўчаси, Авиационний проезди, 10-уй (10, 27, 23-трамвайлар; 1, 4, 10, 14-троллейбуслар, 44, 48, 97-автобусларнинг «Ленинград» меҳмонхонаси» бекати). Телефон: 41-75-54.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг
26-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
8-10 синфларни тамомлаган ўқувчиларни қуйидаги касбларни эгаллаш учун

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

— заргарлик касбига. Ўқиш муддати — 1, 5-3 йил;

— чинни буюмларга гул солувчи рассом, чинни буюмларни қолипловчи, чинни буюмларини элтувчи, саноат асбоб-ускуналари бўйича слесарь касбларига. Ўқиш муддати — 1-3 йил.

Ўқишга Тошкент шаҳрида яшовчи йигит ва қизлар қабул қилинади. 8-синф маълумотига эга бўлган ўқувчилар учун таълим муддати — 3 йил. Ўқишга қабул қилинганлар 3 маҳал овқат, кундалик уст-бош ва коржома билан таъминланадилар;

10-синф маълумотига эга бўлган ўқувчилар учун таълим муддати — заргарларга 1,5 йил, бошқа касбдагиларга — 1 йил. Уларга ойига 30 сўм стипендия тўланади. Ўқишга қабул қилинган барча ўқувчиларга ишлаб чиқариш практикаси даврида иш ҳақининг 50 проценти тўланади.

Билим юртини тамомлаганларга тўлиқ ўрта маълумот ва касб эгаллаганлиги ҳақида диплом берилади. Билим юртини аъло баҳоларга тамомлаган ўқувчилар олий ўқув юртлари ва техникумларга имтиёзли шартлар билан қабул қилинадилар.

Билим юртидаги таълим даври доимий меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Билим юртига кириш имтиҳонларисиз қабул қилинади.

ЎҚИШ — ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатларни топшириш лозим: директор номига ариза, туғилганлик ҳақидаги гувоҳнома ёки паспорт, маълумот ҳақидаги ҳужжат, ота-онасининг иш жойидан ва яшаш жойидан справкалар, медицина справкаси (286-форма), характеристика, 6 дона фотосурат (3x4см ҳажмда), таржимаи ҳол.

МАШҒУЛОТЛАР — 1 СЕНТЯБРДА БОШЛАНАДИ.

Бизнинг адрес: 700002, Тошкент шаҳри, Собир Раҳимов райони, Сағбон кўчаси, 17-тупик, 4-уй. (100, 59, 76, 166-автобусларнинг «Қўштут» бекати). Телефонлар: 44-30-07, 44-15-86.

Кино

16 ФЕВРАЛДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР

Санъат саройи — «КОРДЕБАЛЕТ» (катта зал, 16, 18.30, 20.40); «ОДИЛ СУД» (кичик зал, 17, 19.30).

Чайка — «КОРДЕБАЛЕТ» (16, 18.30, 21.00).

Нукус — «ДАРҒАЗАБ АНЖЕЛИКА» (17, 19, 20.45).

Ватан — «ОДИЛ СУД» (16, 18.30, 21.00).

Москва — «ЖЮЛЬЕТТА» (17, 19, 20.40).

«Москва» кинотеатрининг видеосалони — «ОДИЛ СУД» (17, 20.00).

К. Ёрматов номли — «ЧАКЧАККИГА ДАККИ» (16, 18.30 21.00).

Ҳамза номли — «МОҲИЯТ» (11, 13.30, 16, 21.00).

ВЛКСМ 30 йиллиги — «ЎНТА НЕГР БОЛАСИ» (17, 20.00).

Лисунов номли — «ФЛЕЙТА УЧУН УНУТИЛГАН КУЙ» (17, 20.00).

Қозоғистон — «АРТИСТ» (17, 18, 20, 21.00).

Восток — «ТИМСОҲ ДАНДИ» (18, 21.30).

Искра — «СЕВГИ ИЗҲОРИ» (18.00); «ФЛЕЙТА УЧУН УНУТИЛГАН КУЙ» (20.00).

Тошкент Советининг 50 йиллиги — «ДАРҒАЗАБ АНЖЕЛИКА» (16, 18, 19.30, 21.00).

Дружба — «ОДИЛ СУД» (17, 20.00); «ЎНТА НЕГР БОЛАСИ» (18.00).

Ўзбекистон ССР 25 йиллиги — «ОДИЛ СУД» (16, 18.30, 21.00).

17 ФЕВРАЛДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР

Санъат саройи — «КОРДЕБАЛЕТ» (катта зал, 11, 13.30, 16, 18.30, 20.40); «ОДИЛ СУД» (кичик зал, 12, 14.30, 17, 19.30).

Чайка — «КОРДЕБАЛЕТ» (13.30, 16, 18.30, 21.00).

Нукус — «ДАРҒАЗАБ АНЖЕЛИКА» (11, 13, 15, 17, 19, 20.45).

Ватан — «ОДИЛ СУД» (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00)

Москва — «ЖЮЛЬЕТТА» (11, 13, 15, 17, 19, 20.40).

«Москва» кинотеатрининг видеосалони — «ОДИЛ СУД» (17, 20.00).

К. Ёрматов номли — «ЧАКЧАККИГА ДАККИ» (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00).

Ҳамза номли — «МОҲИЯТ» (11, 13.30, 16, 21.00).

ВЛКСМ 30 йиллиги — «ЎНТА НЕГР БОЛАСИ» (11, 14, 17, 20.00).

Лисунов номли — «ФЛЕЙТА УЧУН УНУТИЛГАН КУЙ» (11, 14, 17, 20.00).

Қозоғистон — «АРТИСТ» (12, 14, 15, 17, 18, 20, 21.00).

Восток — «ТИМСОҲ ДАНДИ» (11, 14.30, 18, 21.30).

Искра — «СЕВГИ ИЗҲОРИ» (12, 14, 16, 18.00); «ФЛЕЙТА УЧУН УНУТИЛГАН КУЙ» (20.00).

Тошкент Советининг 50 йиллиги — «ДАРҒАЗАБ АНЖЕЛИКА» (12, 14, 16, 18, 19.30, 21.00).

Дружба — «ОДИЛ СУД» (11, 14, 17, 20.00); «ЎНТА НЕГР БОЛАСИ» (12, 15, 18.00).

Ўзбекистон ССР 25 йиллиги — «ОДИЛ СУД» (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00).

Собир Раҳимов райпищеторгига қарашли 4-экспедиторнинг йўқолган

ШТАМПИ
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент шаҳар, Собир Раҳимов районидаги 29-ўрта мактаб томонидан **Ортиқбоев Олимжон Каримжонович** номига берилган 734875 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент область, Ўрта Чирчиқ районидаги Ушинский номли 52-ўрта мактаб томонидан **Носиров Тоҳир Эгамбердиевич** номига берилган Г—001261 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги Сил илмий-текшириш институтининг диспансер бўлинмаси бош врачи ўринбосари О. Нурматовга отаси

Тўхтамурод ҚОСИМОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТОШКЕНТ оқшоми
Ўзбек ва рус тилларида мустақил равишда нашр этилади.

«Тошкент оқшоми»
(«Вечерний Ташкент») — орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

РЕДАКЦИЯ АДРЕСИ: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

ТЕЛЕФОНЛАР: бўлимлар: партия турмуши ва пропаганда — 32-54-19; совет қурилиши ва халқ контроли — 32-54-34; саноат, транспорт ва алоқа — 33-08.74, 32-57-84; шаҳар хўжалиги, савдо ва маиший хизмат — 32-55-39, капитал қурилиши — 32-58.85; фан ва ўқув юртлари — 32-53.10; физкультура ва спорт, ҳарбий-ватанпарварлик тарбияси — 32-55.32; маданият — 32-53-83; ахборот — 32-28-95; хатлар ва оммавий ишлар —33.29-70; иллюстрация — 32-55-37; жамоатчилик редакцияси — 33.99-42, 32-53-66; «Ташкентская неделя» рекламалар иловаси — 32-56.84; эълонлар — 33-81-42.

Р. — 02598. Якшанбадан ташқари ҳар куни чиқади. Ички саҳифаларга 20.00 да қўл қўйилган. [График бўйича 17.00 да қўл қўйилиши лозим]. А. 2048. Тиражи — 104.250. 64690. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.